

Biuletyn Wydziału Nauk Społecznych

Nr 1/2023, marzec 2023

W wydaniu m.in.:

WSTĘP

Kilka słów wstępu i dobrych wiadomości od Dziekana: 2

AKTUALNOŚCI

Z życia Wydziału, czyli różnorodności konferencyjne, wykładowe, promocyjne i wiele innych: 3-9

Jeśli o polityce, to tylko...w Magdalence: 20

Legia Akademicka pomysłem na karierę w siłach zbrojnych RP: 18

INICJATYWY BADAWCZE

Program Rozwoju Nowych Zespołów Naukowych na WNS: 10 - 11

Ciekawy pomysł badawczy i dobry zespół podstawą grantowego sukcesu: 12

Pomoc humanitarna i upodmiotowienie uchodźców z Ukrainy w państwach Grupy Wyszehradzkiej: 13

Ukraińcy jako nowi mieszkańcy Wrocławia: 11

MONOGRAFIE

Filozofia poleca się do czytania: 15

Zagraniczna polityka kulturalna: 16

Narracje o miastach podzielonych w Europie Środkowej: 16

Organizacje totalne. Teoria i praktyki: 16

DOKTORANCI I STUDENCI

Strefa doktorancko-studencka: 20-21

BEZ NAPIĘCIA

Strona bez napiętej struny, czyli wydziałowe ciekawostki z delikatnym komentarzem: 24

ZAPOWIEDZI

NAUKA PORUSZA! Czyli... XXVI Dolnośląski Festiwal Nauki przed nami!: 23

Uniwersytet
Wrocławski

Szanowni Państwo,

Prezentuję kolejny numer Biuletynu WNS, a jednocześnie pierwszy w 2023 roku. Roku, którego początek w dużym stopniu skupiał się wokół wojny w Ukrainie, związanych z tym prognoz dotyczących nowego rozkładu sił na świecie, w tym rozważań dotyczących roli Polski. Wydarzenia te, podobnie jak historyczna wizyta prezydenta USA Joe Bidena w Warszawie, znalazły się w centrum zainteresowań naukowo-badawczych wielu pracowników WNS i praktycznie w każdej „wydziałowej” dyscyplinie. Przełożyło się to na ciekawe inicjatywy badacze (na przykład dotyczące pomocy humanitarnej), publikacje eksperckie (jak analizy dotyczące roli naszej części Europy i prawdopodobnych konsekwencji wojny), wystąpienia eksperckie w różnego rodzaju debatach oraz w środkach masowego przekazu (rozmawialiśmy m.in. o religijnych aspektach rosyjskiej inwazji na Ukrainę). Od 14 marca w holu budynku 21 (ISM) prezentujemy też

wystawę „Plakat czasu wojennego”, do której obejrzenia serdecznie Państwa zachęcam. Nasz aktywny udział pokazuje, jak bardzo nauki społeczne są dziś potrzebne dla rozumienia świata i kształtowania przyszłości europejskich społeczeństw. Choć wszyscy życzymy sobie, aby wojna się skończyła, cieszy mnie, że nie zapominamy, jaka odpowiedzialność ciąży na nas, przedstawicielach świata nauki, w zakresie prób wyjaśniania zachodzących „tu i teraz” zmian społecznych i politycznych, a także pozostawienia wiarygodnych wyników badań dla przyszłych pokoleń.

W Biuletynie przeczytają Państwo również o innych interesujących inicjatywach z udziałem naszych pracowników, projektach i tematach badawczych, najnowszych propozycjach wydawniczych, zapowiedziach nadchodzących wydarzeń oraz powodach do wydziałowego świętowania. Jesteśmy dumni, że znany i ceniony badacz, wychowawca kilku pokoleń studentów, ale też lubiany i ceniony przez wielu z nas kolega prof. em. dr hab. Andrzej Antoszewski otrzymał tytuł doktora honoris causa Uniwersytetu Opolskiego, stając się drugą osobą z naszego wydziałowego grona z tego rodzaju wyróżnieniem (w 2016 prof. dr hab. Teresa Łoś-Nowak otrzymała tytuł doktora honoris causa Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie). Jesteśmy też dumni z wyróżnienia dla dra hab. Adama Mrozowickiego, prof. UW, który – jako jedyny socjolog z Polski – został nominowany do stypendium Polsko-Amerykańskiego Komisji Fulbrighta.

I nie jest to koniec dobrych wiadomości. Kiedy zapinaliśmy prace nad aktualnym wydaniem Biuletynu dotarła do nas oficjalna informacja, że Minister Edukacji i Nauki przyznał Uniwersytetowi Wrocławskiemu kategorię naukową A w dyscyplinie filozofia! Gratuluję Instytutowi Filozofii i Radzie Dyscypliny Filozofia. Dołączam się do podziękowań profesorów Ilony Błocian i Macieja Manikowskiego, które znajdują się na stronie 4.

Zapraszam do lektury, dziękuję za Państwa dotychczasowy wkład w proces współtworzenia Biuletynu i zachęcam do dalszej współpracy.

Dziekan WNS

prof. dr hab. Robert Alberski

Prof. em. dr hab. Andrzej Antoszewski z tytułem doktora honoris causa Uniwersytetu Opolskiego!

Uroczystość wręczenia tytułu doktora *honoris causa* Uniwersytetu Opolskiego prof. em. dr hab. Andrzejowi Antoszewskiemu odbyła się 10 marca, w trakcie obchodów Świąta tej uczelni.

Prof. dr hab. **Andrzej Antoszewski** jest znanym i cenionym politologiem, autorem kilkuset prac naukowych. Wielokrotnie nagradzany za swoją działalność naukową, w tym za całokształt dorobku (2011). Jego zainteresowania badawcze koncentrowały się na systemach politycznych Europy Środkowej i Wschodniej, praktyce funkcjonowania partii politycznych, a także modelach demokracji. Pełnił funkcję dyrektora Instytutu Politologii (1996-1999) oraz kierownika Zakładu Systemów Politycznych.

fot. IPol

Andrzej Antoszewski

fot. Kamil Glinka

Uroczystość wręczenia wyróżnienia odbyła się 10 marca

fot. Kamil Glinka

Prof. Antoszewski odebrał gratulacje w trakcie obchodów święta UO

Punkt zbiórki na rzecz Turcji - dziękujemy za Państwa zaangażowanie!

Na Wydziale Nauk Społecznych działał punkt zbiórki na rzecz obywateli Turcji poszkodowanych w trzęsieniach ziemi.

Punkt zorganizowano we współpracy z Ambasadą Turcji w Warszawie. – *Wielu naszych studentów pochodzi z Turcji lub ma tam swoich znajomych i krewnych. Nie chcemy być obojętni wobec ich tragedii i dlatego, choć w tak niewielkim zakresie, chcieliśmy im pomóc* – podkreślała prodziekan ds. współpracy międzynarodowej dr hab. **Magdalena Ratajczak**, prof. UW. Pilnie potrzebne były m.in. koce, śpiwory i namioty. Społeczność WNS szeroko odpowiedziała na apel o wsparcie dla obywateli Turcji, dzięki czemu udało się zebrać kilkadziesiąt najpotrzebniejszych produktów. Za pośrednictwem Ambasady Turcji w Warszawie trafią one do poszkodowanych.

Organizatorzy zbiórki bardzo dziękują za udział w akcji pracownikom, doktorantom i studentom WNS.

fot. WNS

Punkt działał w holu Instytutu Studiów Międzynarodowych

fot. WNS

W inicjatywę włączyli się pracownicy i studenci WNS

Filozofia z kategorią A! SERDECZNIE GRATULUJEMY!

Minister Edukacji i Nauki przyznał Uniwersytetowi Wrocławskiemu kategorię naukową A w dyscyplinie filozofia. Uchylił tym samym swoją poprzednią decyzję o przyznaniu filozofii kategorii B+, a zrobił to po rozpoznaniu wniosku UWr o ponowne rozpatrzenie sprawy.

Szanowni Państwo!

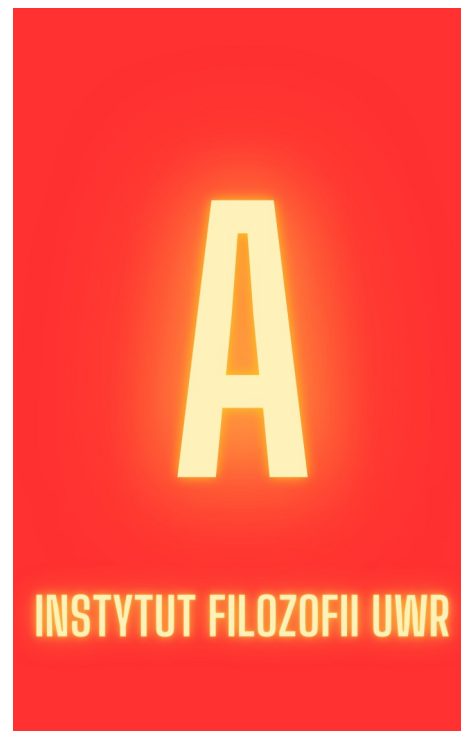
Decyzją Ministra Edukacji i Nauki NR 5/102/2022-1 z dn. 23.02.2023 dyscyplinie naukowej Filozofia działającej przy Uniwersytecie Wrocławskim i na Wydziale Nauk Społecznych przyznano kategorię A. Decyzję poprzedziło odwołanie złożone przez Przewodniczącego Rady Dyscypliny Naukowej Filozofia, prof. dr. hab. **Macieja Manikowskiego**. Większość z kwestii poruszonych w uzasadnieniu odwołania uzyskała pozytywną ocenę i została wzięta pod uwagę w nadesłanej decyzji Ministra.

Dla nas wszystkich, członków dyscypliny filozofia pracujących w Instytucie Filozofii i Katedrze Logiki i Metodologii Nauk, decyzja ta jest uznaniem naszych wysiłków w dziedzinie prac związanych z ewaluacją i przynosi nam olbrzymią satysfakcję oraz po prostu radość.

Chcemy w imieniu Prezydium Rady Dyscypliny podziękować wszystkim członkom dyscypliny filozofia za podjęcie wysiłku, odpowiedź na wyzwanie, jakie przed nami stało i ciężką pracę. Dziękujemy wszystkim, którzy nas wspierali na tej drodze, a przede wszystkim profesorowi **Adamowi Mrozowickiemu** i doktorowi **Piotrowi Pieńkowskiemu** z Instytutu Socjologii za współpracę, życzliwość, serdeczność i prawdziwe koleżeństwo - było to dla nas wielkim wsparciem na początku wspólnych działań.

Serdecznie DZIĘKUJEMY!

W imieniu Prezydium Rady Naukowej Dyscypliny Naukowej Filozofia
Przewodniczący RDNF, prof. dr. hab. **Maciej Manikowski**
Z-ca Przewodniczącego RDNF, dr. hab. **Ilona Błocian**, prof. UWr

Nowe kierunki studiów w Instytucie Filozofii

W Instytucie Filozofii finalizowane są prace nad dwoma nowymi kierunkami planowanymi do uruchomienia w roku akademickim 2023/2024. Są to kierunki *Etyka* oraz anglojęzyczny program *Culture, Thought and Humanity*. Oba kierunki obejmują studia I i II stopnia, *Etyka* również w trybie niestacjonarnym.

Studia na kierunku ***Etyka*** są skierowane do osób zainteresowanych pracą nauczycieli, członków komisji oraz ekspertów innego rodzaju. Program studiów licencjackich obejmuje przegląd historycznych koncepcji w obszarze etyki, z uwzględnieniem myśli polskiej, wprowadzenie do bioetyki, przedmioty z zakresu metodologii, logiki oraz socjologii, a także fakultatywny blok zajęć psychologiczno-pedagogicznych przygotowujących do wykonywania zawodu nauczyciela. Program studiów II stopnia oferuje przedmioty z zakresu ontologii i epistemologii etyki, aksjologii i deontologii, pogłębione studia nad bioetyką, a także zajęcia poświęcone wybranym problemom etycznym (w szczególności współczesnym). Fakultatywny blok zajęć przygotowujących do wykonywania zawodu nauczyciela obejmuje kursy z zakresu dydaktyki oraz praktyki zawodowe. Ukończenie studiów I i II stopnia i zrealizowanie fakultatywnych bloków pedagogicznych na obu poziomach daje uprawnienia nauczycielskie.

Celem anglojęzycznego kierunku ***Culture, Thought and Humanity*** jest przekazanie zaawansowanej wiedzy na temat idei filozoficznych i ich wpływu na proces kształtowania się kultur, a także na temat wykorzystywania tych idei do dialogu między kulturami. Zdobyte w ten sposób wykształcenie może być przydatne podczas pracy w instytucjach związanych z edukacją, mediami i sztuką, jak również w organizacjach pozarządowych działających na styku kultur. Program ma charakter interdyscyplinarny. Studia I stopnia obejmują przedmioty poświęcone poszczególnym etapom cywilizacji europejskiej, filozofii kultury, estetyki, etyce i aksjologii, psychologii, a także kwestiom społeczno-politycznym. Studia II stopnia oferują pogłębioną analizę zagadnień z zakresu kultury (w tym: tradycji amerykańskiej, a także psychologii i socjologii kultury), filozofii symbolu, współczesnej estetyki (w tym: nowych mediów), filozofii polityki (w tym: imaginariów i mitów społeczno-politycznych), a także studiów nad pamięcią.

Plakat czasu wojennego

14 marca odbył się wernisaż wystawy zatytułowanej "Plakat czasu wojennego". Prace można oglądać w holu ISM.

fot. Justyna Arendarska

Goście specjaliści i organizatorzy podczas uroczystości 14 marca

Uroczystego otwarcia wystawy dokonał prof. dr hab. **Olha Lukovska**, dyrektorka artystyczna Lwowskiego Pałacu Sztuki i wykładowczyni Akademii Drukarsstwa we Lwowie i jednocześnie kuratorka wystawy, prof. dr hab. **Wojciech Pukocz**, JM Rektor Akademii Sztuk Pięknych im. E. Gepperta we Wrocławiu, **Jurii Tokar**, Konsul Generalny Ukrainy we Wrocławiu oraz dziekan Wydziału Nauk Społecznych prof. dr hab. **Robert Alberski** i dyrektor Instytut Studiów Międzynarodowych prof. dr hab. **Krzysztof Kociubiński**.

Wystawa "Plakat czasu wojennego" stanowi przedłużenie dużego projektu międzynarodowego «**Plakat przeciw wojnie**» z udziałem artystów z 10 państw, inauguracja którego miała miejsce 19 stycznia we Wrocławiu w galerii NEON Akademii Sztuk Pięknych im. E. Gepperta.

Organizatorzy dziękują za wsparcie inicjatywy Urzędowi Miejskiemu Wrocławia, Spółce Personnel Servis oraz władzom WNS i ISM.

fot. Justyna Arendarska

Plakaty można oglądać w holu ISM

Wojna w Ukrainie - rozmawiamy, piszemy, prowadzimy badania

23 lutego odbyło się seminarium „**Rok agresji Rosji na Ukrainę - konsekwencje dla Ukrainy, Polski i świata**”, zorganizowane przez Polskie Towarzystwo Studiów Europejskich. Referat wygłosił tam m.in. dr **Jakub Bornio** z Katedry Studiów Europejskich, temat: „Polska nowym biegunem geopolitycznym w Europie Środkowo-Wschodniej?” Wcześniej dr Bornio, na zaproszenie Link Campus University w Rzymie, uczestniczył w roundtable discussion na temat **roli państw Europy Środkowo-Wschodniej w Unii Europejskiej w czasach wojny na Ukrainie**.

W ramach działalności analitycznej dla amerykańskiego think-tanku the Jamestown Foundation, dr Bornio przygotował publikację dotyczącą **wydarzeń w Przewodowie przy granicy z Ukrainą**, gdzie doszło do wybuchu spowodowanego działaniem ukraińskiego systemu ochrony przeciwlotniczej s-300.

Instytut Praw Migrantów opublikował przewodnik dotyczący różnic kulturowych pomiędzy Polakami a Ukraińcami. Wśród autorów m.in.: dr hab. **Kamilla Dolińska**, dr hab. **Julita Makaro**, prof. UW i mgr **Karol Korczyński**.

„**SOR-WAR Project. Odporność ładu społecznego podczas wojny w Ukrainie. Doświadczenia ukraińskie i polskie**” to grant interwencyjny NAWA, prowadzony w Instytucie Socjologii. pod kierownictwem prof. dr hab. **Mateusza Błaszczyka**. W zespole są także dr **Piotr Pieńkowski** i mgr **Małgorzata Felińska**.

Pomoc humanitarna i upodmiotowienie uchodźców z Ukrainy w państwach Grupy Wyszehradzkiej - dobre praktyki - pod takim hasłem cztery politolożki z Instytutu Politologii prowadzą projekt badawczy w ramach Międzynarodowego Funduszu Wyszehradzkiego (więcej o tym projekcie na s.13). **Sytuacja ludności ukraińskiej we Wrocławiu** jest z kolei przedmiotem badań prowadzonych w ramach dwóch interesujących projektów realizowanych w Instytucie Socjologii przez międzyzakładowe zespoły badawcze - piszemy o tym na s.14

Humanitarne konsekwencje wojny w Ukrainie i znaczenie pomocy

12 grudnia odbyło się spotkanie z doradcą ukraińskiego rzecznika spraw obywatelskich Walerijem Filipowem.

Gość z Kijowa wygłosił wykład na temat konsekwencji wojny w Ukrainie i znaczenia pomocy humanitarnej. Po spotkaniu odbyła się dyskusja, w której udział wzięli pracownicy i studenci WNS. Spotkanie zostało zorganizowane przez Zakład Badań Wschodnich ISM oraz Pracownię Badań Prognostycznych nad Przemianami Religijnymi, działającą w strukturze Instytutu Filozofii.

Walerij Filipow, Larysa Leszczenko, Robert Alberski podczas spotkania

Fot. ISM

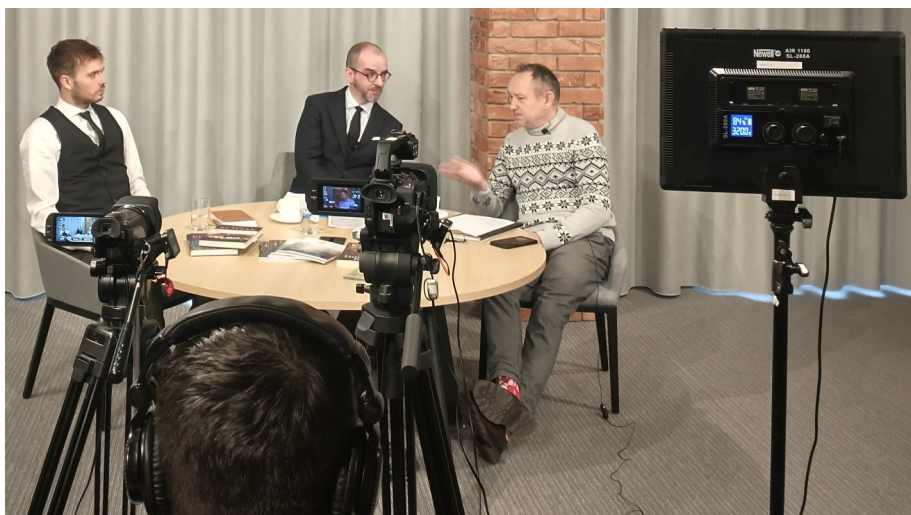
O przynależności cywilizacyjnej Rosji i rocznicy wojny w Ukrainie

Dwie debaty „Przynależność cywilizacyjna Rosji” i „Rok wojny na Ukrainie” zapoczątkowały cykl dyskusji „Światłocienie – o polityce i społeczeństwie współczesnego świata”.

Spotkania to efekt nawiązania współpracy Katedry Studiów Europejskich z Cititas Christiana. Jej celem jest organizowanie debat na temat ważnych zagadnień społecznych, politycznych, filozoficznych współczesnej Europy i świata.

Nieco luźniejszy charakter spotkań - "przy kawie" - ma pomóc dotrzeć do pozaakademickiego odbiorcy zainteresowanego merytoryczną debatą i ceniącego wartość rozbudowanej argumentacji.

W inauguracyjnym spotkaniu wzięli udział przedstawiciele Katedry Studiów Europejskich dr hab. **Piotr Grabowiec** i dr **Jakub Bornio** oraz dr **Paweł Wróblewski** z Instytutu Filozofii. Debaty odbywają się na kanale YouTube.

O polityce „przy kawie”: (od lewej:) Jakub Bornio, Paweł Wróblewski, Piotr Grabowiec

Fot. KSE

Rozmawiamy o wojnie

Dr **Paweł Wróblewski** z Instytutu Filozofii uczestniczył w seminarium naukowym „Społeczne skutki rosyjskiej inwazji na Ukrainę”, gdzie wygłosił referat na temat **religijnych aspektów rosyjskiej inwazji na Ukrainę i ich wpływu na bezpieczeństwo regionalne**. Spotkanie odbyło się 19 stycznia w Sali Senatu UWr, zorganizowano je w ramach współpracy Centrum Doktryn i Szkolenia Sił Zbrojnych, Uniwersytetu Wrocławskiego oraz Akademii Wojsk Lądowych im. gen. Tadeusza Kościuszki we Wrocławiu.

Dr **Michał Piekarski** z Instytutu Studiów Międzynarodowych był gościem Regionalnego Ośrodka Debaty Międzynarodowej w Rzeszowie. W rozmowie z **Adamem Porębą** odpowiadał na pytanie o to, **jakie szanse i wyzwania stoją przed polską armią w kontekście rosyjsko-ukraińskiego konfliktu zbrojnego**. Dr Piekarski jest też autorem ekspertyzy „Rozbudowa liczebności Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej. Możliwości i uwarunkowania”, która ukazała się nakładem Kancelarii Senatu.

27 lutego Koło Wschodnioeuropejskie Stosunków Międzynarodowych zorganizowało debatę naukową „Rocznica inwazji Rosji na Ukrainę – geneza, przebieg, perspektywę”. Gośćmi spotkania byli: dr hab. **Larysa Leszczenko**, prof. UWr, dr **Tomasz Szyszlak** oraz dr **Michał Piekarski** z Instytutu Studiów Międzynarodowych.

Erasmus dla Ukrainy

W semestrze zimowym 2022/2023 w Instytucie Studiów Międzynarodowych przebywało pięć studentek z Narodowego Uniwersytetu Lwowskiego im. I. Franki oraz Donieckiego Uniwersytetu im. Wasyla Stusa w Winnicy w ramach Programu Erasmus dla Ukrainy.

Fot. ISM

System polityczny: teorie, analizy, areny

Pod takim hasłem 1 marca odbyła się konferencja Zakładu Systemów Politycznych i Administracyjnych Instytutu Politologii.

Wydarzenie było podwójną okazją do świętowania: po pierwsze, **jubileuszu 50-lecia funkcjonowania zakładu**, a także możliwością uroczystego **podziękowania wieloletniemu kierownikowi zakładu – prof. em. dr hab. Andrzejowi Antoszewskiemu**, który w okresie jednej z fal pandemii przeszedł na emeryturę.

W trakcie konferencji, w której uczestniczyli przedstawiciele zakładów i katedr systemów politycznych z całej Polski, dyskutowaliśmy na temat systemów politycznych, demokracji, kryzysu reprezentacji, zachowań wyborczych, populizmu czy ekstremizmu. Wydarzenie rozpoczęli dziekan WNS, a tym samym kierownik Zakładu Systemów Politycznych i Administracyjnych prof. dr hab. Robert **Alberski**, dyrektor Instytutu Politologii dr hab. **Dariusz Skrzypiński**, prof. UW r (na pierwszym zdjęciu po prawej), a także kierownik konferencji dr hab. **Przemysław Żukiewicz**, prof. UW r.

Wykład wprowadzający zatytułowany „Zdrajcy czy spryciarze? Transfery międzypartyjne parlamentarzystów w świetle teorii demokracji” wygłosił prof. em. dr hab. **Andrzej Antoszewski**. Odbyła się także dyskusja poświęcona wrocławskiej szkole systemów politycznych i tego, co ją wyróżnia od innych szkół systemowych w Polsce.

fot. Paweł Piotrowski/UWr

Zakład otrzymał gratulacje m.in. od społeczności Wydziału Nauk Politycznych i Studiów Międzynarodowych UW. Odebrał je prof. dr hab. Robert Alberski (na fot. po lewej)

fot. Paweł Piotrowski/UWr

Uczestnicy konferencji w trakcie dyskusji

Spotkanie było okazją do premiery monografii okolicznościowej dedykowanej profesorowi Andrzejowi Antoszewskiemu. Publikacja powstała pod redakcją prof. dra hab. **Roberta Alberskiego** oraz dra hab. **Przemysława Żukiewicza**, prof. UW r

Książkę można pobrać z repozytorium Uniwersytetu Wrocławskiego:

<https://repozytorium.uni.wroc.pl//dlibra/metadatasearch?action=AdvancedSearchAction&type=-3&val1=Title:%22System+polityczny.+Teorie%2C+analizy%2C+areny%22>

„Białoruś – Polska: pokonywanie trudnego sąsiedztwa”

fot. ISM

9 grudnia odbyło się seminarium pod nazwą „Białoruś – Polska: pokonywanie trudnego sąsiedztwa” w ramach XVIII Międzynarodowego Okrągłego Stołu, którego organizatorem był Zakład Badań Wschodnich. Pierwszy polsko-białorusko stół, na którym zgromadzili się naukowcy z Wydziału Stosunków Międzynarodowych Białoruskiego Uniwersytetu Państwowego oraz Instytutu Studiów Międzynarodowych Uniwersytetu Wrocławskiego, odbył się w 2004 roku. W obecnych warunkach kryzysowych spowodowanych rosyjską agresją na Ukrainę, postępującą degradacją autorytarnego reżimu na Białorusi, białoruscy naukowcy na uchodźstwie i polscy badacze stosunków międzynarodowych postanowili przywrócić przerwana tradycję regularnych spotkań naukowych.

O roli sił specjalnych we współczesnych konfliktach zbrojnych

6 grudnia odbył się wykład byłego dowódcy Jednostki Wojskowej GROM w latach 2011-2016, pułkownika rezerwy Piotra Gąstała

Spotkanie „Rola sił specjalnych we współczesnych konfliktach zbrojnych” zrealizowano w ramach cyklicznych spotkań organizowanych przez Instytut Studiów Międzynarodowych, odbywających się pod hasłem: „Porozmawiajmy o bezpieczeństwie Polski”. Są one poświęcone kluczowym zagadnieniom, istotnym z punktu widzenia kształtowania bezpieczeństwa naszego kraju.

fot. ISM

Seminarium w Tartu

W dniach 14-17 lutego dr Jarosław Stróżyk przebywał w Baltic Defense College w Tartu (Estonia).

Prowadził tam seminarium na temat współczesnych zagrożeń dla Polski i państw bałtyckich. Audytorium stanowili oficerowie sił zbrojnych państw członkowskich NATO oraz Gruzji i Ukrainy. Seminarium zostało przeprowadzone w ramach Higher Defense Studies.

fot. Archiwum Jarosława Stróżyka

Warsztaty Analityczne

Dr Jacek Burski i dr hab. Adam Mrozwicki, prof. UWr, z Instytutu Socjologii uczestniczyli w dwóch spotkaniach w ramach cyklu „Warsztaty Analityczne Świata Pracy”. Pierwsze spotkanie było poświęcone wywiadom biograficznym przeprowadzonym z pracownikami jednego z domów pomocy społecznej w jednym z dużych miast w Polsce. Wywiady były częścią kolekcji finansowanego przez Narodowe Centrum Nauki projektu NCN OPUS „COV-WORK: Świadomość społeczno-ekonomiczna, doświadczenia pracy i strategii radzenia sobie Polaków w kontekście kryzysu post-pandemicznego”.

Drugie spotkanie było poświęcone materiałom dr **Olgi Czeranowskiej** z INS SWPS, która zrealizowała projekt „Zawodowe mniejszości płciowe. Analiza sytuacji kobiet w zawodach zmaskulinizowanych i mężczyzn w zawodach sfeminizowanych” (finansowanie ze środków statutowych w Instytucie Nauk Społecznych, SWPS).

Spotkanie zespołu projektowego COV-WORK

Dr Jacek Burski, dr hab. Adam Mrozwicki, prof. UWr, mgr Szymon Pilch, dr Agata Krasowska, dr Mateusz Karolak, dr Aleksandra Drabina- Rózewicz, mgr Alicja Palęcka (SGH), prof. Juliusz Gardawski (SGH), dr Jan Czarzasty (SGH) uczestniczyli w kilkudniowym seminarium zespołu badawczego w projekcie NCN OPUS „COV-WORK: Świadomość społeczno-ekonomiczna, doświadczenia pracy i strategii radzenia sobie Polaków w kontekście kryzysu post-pandemicznego”. Seminarium projektowe zostało poświęcone podsumowaniu dotychczasowego etapu projektu.

Konferencja ekspercka

3 marca odbyła się pierwsza konferencja ekspercka w ramach projektu „Pierwsza pomoc wyzwaniom dla bezpieczeństwa”. Wydarzenie skierowane jest do kadry zarządzającej i naukowo-dydaktycznej Uniwersytetu Wrocławskiego i Akademii Wojsk Lądowych we Wrocławiu.

Olimpiada wiedzy o Polsce i świecie współczesnym

28 stycznia w Instytucie Politologii odbyły się zawody okręgowe 64. Olimpiady Wiedzy o Polsce i Świecie Współczesnym.

Zawody 64. Olimpiady Wiedzy o Polsce i Świecie Współczesnym odbyły się w Instytucie Politologii

W pierwszej części zawodnicy zmagali się częścią pisemną, a następnie mieli możliwość uczestniczyć w warsztatach oraz zwiedzić archiwum zawierające zbiór dokumentów życia politycznego. Po sprawdzeniu części pisemnej kilkoro uczestników zakwalifikowało się do części ustnej zawodów okręgowych. W efekcie zmagania w częściach pisemnej i ustnej nasz okręg w trzecim etapie Olimpiady będzie reprezentowało sześć osób. Zawodnicy zakwalifikowani do zawodów centralnych powalczą o indeksy niemal wszystkich Uniwersytetów w Polsce, otwierające im drogę na wiele kierunków społecznych i humanistycznych.

Wiem – Stosuję – Partycypuję

Z inicjatywy Stowarzyszenia "Projekt Akademia" ukazała się publikacja „Wiem – Stosuję – Partycypuję: Materiały edukacyjne dla uczniów, rodziców, opiekunów i nauczycieli”.

Materiały edukacyjne
dla uczniów, rodziców,
opiekunów i nauczycieli

Stowarzyszenie Projekt Akademia
www.projektakademia.org

Inicjatywa skierowana jest do młodych ludzi oraz innych członków społeczeństwa, którzy chcą poszerzać swoją wiedzę na temat demokracji i partycypacji w życiu publicznym. Autorami podręcznika są **Krzysztof Kociubiński** z Instytutu Studiów Międzynarodowych i **Elżbieta Kocowska-Siekierka**.

Stowarzyszenie zrzesza naukowców związanych z Uniwersytetem Wrocławskim i innymi jednostkami akademickimi w kraju, a jego celem jest upowszechnienie akademickiej wiedzy dla szerokiej społeczności.

XXXV Olimpiada Filozoficzna

18 i 25 lutego w Instytucie Filozofii odbyła się pisemna część etapu okręgowego XXXV Olimpiady Filozoficznej. Organizatorem tego skierowanego do licealistów i licealistek konkursu jest Polskie Towarzystwo Filozoficzne. Sekretarzem Dolnośląskiego Komitetu Okręgowego Olimpiady Filozoficznej jest przewodniczący Oddziału Wrocławskiego PTF, dr **Andrzej Lorczyk** z Instytutu Filozofii.

Spotkania z młodzieżą

Dr hab. **Marcin Szydzisz** nawiązał współpracę z Instytutem Piastów Śląskich, organizacją pozarządową zajmującą się m.in. edukacją w zakresie nauki, kultury i gospodarki.

Efektom współpracy były spotkania z młodzieżą dolnośląskich szkół. 17 listopada w I LO w Dzierżoniowie odbyły się wykład i warsztaty poświęcone tolerancji. Uczestnicy spotkania mieli okazję wysłuchać wykładu poświęconego ewolucji pojęcia tolerancji, a także wziąć udział w dyskusji poświęconej postrzeganiu tego zjawiska w Polsce. 15 grudnia w Centrum Kultury w Polkowicach odbył się wykład poświęcony społeczności żydowskiej w Polsce. Wykładowi towarzyszył pokaz filmu "Orleńta, Grodno '39".

Wykłady gościnne

6 grudnia profesor **Augustinas Dainys** (Vytautas Magnus University, Vilnius) wygłosił dwa gościnne wykłady w Instytucie Filozofii Uniwersytetu Wrocławskiego: "M. Heidegger and the introduction of topological model to philosophy" oraz "L. Wittgenstein as the pedagogical thinker". Wizyta została zorganizowana w ramach programu Erasmus+.

8 grudnia odbył się wykład otwarty, który wygłosił dr **Richard Arnold** z Muskingum University w USA. Wykład był poświęcony ruchowi kozackiemu we współczesnej Rosji. W semestrze zimowym 2022/2023 dr Arnold był stypendystą The Fulbright Program i realizował swój pobyt badawczy w Instytucie Studiów Międzynarodowych.

9 grudnia odbyło się spotkanie z **Richardem Zensenem** M.A. – pracownikiem naukowym Katolickiego Uniwersytetu Eichstätt-Ingolstadt, który wygłosił wykład zatytułowany poświęcony zagadnieniu tożsamości regionalnej w Bawarii.

Erasmus + z Instytutem Filozofii

Instytut Filozofii podpisał dwie nowe umowy dwustronne Erasmus+ z uczelniami niemieckimi: **Universität Greifswald** i **Christian-Albrechts-Universität zu Kiel**.

Współpraca obejmuje wymianę studencką, doktorancką i akademicką (w obszarze filozofii i etyki) pomiędzy uczelniami oraz wyjazdy na praktyki i wyjazdy krótkoterminowe.

UNIVERSITÄT GREIFSWALD
Wissen lockt. Seit 1456

Programu Rozwoju Nowych Zespołów Naukowych na WNS

W ramach programu realizowane są cztery tematy badawcze

Temat badawczy: „Komunikacja środowiskowa w warunkach globalnych zagrożeń”

Okres badawczy obejmie lata 2020-2022. W tym czasie wystąpiły zagrożenia o charakterze globalnym, które przyczyniły się do zachwiania porządku i ładu międzynarodowego i „wtłoczyły” w globalny dyskurs treści tzw. „pump-valves” (Entman & Usher, 2018), które mogły istotnie oddziaływać na postrzeganie problematyki zmian klimatycznych i działania aktorów politycznych podejmowane przed 2020.

Naukowcy podejmą próbę odpowiedzi na pytanie, jak pandemia COVID-19 i wojna w Ukrainie wpłynęły na komunikowanie o kwestiach środowiskowych i klimatycznych? Czy był (jest) to czas zintensyfikowanych działań międzynarodowych na rzecz zielonej transformacji czy też ich zaniechania?

Zespół badawczy będzie diagnozować:

- jakie tematy i problemy związane z kryzysem klimatycznym były poruszane przez aktorów politycznych, media, jak i celebrytów;
 - czy w komunikowaniu środowiskowym badanych podmiotów eksponowano kwestie bezpieczeństwa, a jeśli tak, to jakiego typu;
 - czy przekazy medialne i działalność analizowanych aktorów politycznych (m.in. UE, NATO, ONZ, Federacja Rosyjska) wspierają głos nauki, czy też przyczyniają się do jego zakłócenia;
 - jaka jest rola naukowców zajmujących się zmianami klimatu, jak postrzegają siebie jako źródło informacji i na jakie bariery i ograniczenia natrafiają.
- Osią analizy będą treści publikowane w internecie anglojęzycznym oraz rosyjskojęzycznej części internetu (tzw. RuNetcie).

Projekt obejmuje prace w zakresie czterech dyscyplin naukowych: nauk o polityce i administracji (badanie procesów upolitycznienia zagadnień środowiskowych), nauk o komunikacji społecznej i mediach (badanie przekazów medialnych), nauk o bezpieczeństwie (analiza przekazów medialnych i działań aktorów politycznych pod kątem występowania zagadnień związanych z bezpieczeństwem informacyjnym i bezpieczeństwem ekologicznym) i socjologii (ze szczególnym uwzględnieniem socjologii nauki – badanie aktywności naukowców).

Zespół tworzą prof. dr hab. **Marcelina Zuber** z Instytutu Socjologii, dr **Julia Trzcińska** z Instytutu Politologii i mgr **Otylia Bieniek** ze Szkoły Doktorskiej UW (Doktoranckie Kolegium Nauk o Bezpieczeństwie). Kierownikiem projektu został dr **Bartłomiej Łódzki** z Instytutu Studiów Międzynarodowych.

Temat badawczy: „Młodzież w Polsce wobec klientelizmu i wartości demokratycznych”

Celem tematu badawczego jest analiza stosunku młodzieży w Polsce do praktyk klientelistycznych. Zrozumienie postaw młodzieży licealnej (maturzyści) w tym zakresie pozwoli odpowiedzieć na pytanie dotyczące cech socjodemograficznych oraz postaw części polskiego społeczeństwa, którą można określić mianem *sincere* (szczerzej). Będzie to też okazja zbadać osoby, które wkrótce po raz pierwszy w życiu zagłosują w wyborach.

Pytania badawcze brzmią następująco:

- czy poziom zadowolenia z funkcjonowania demokracji w Polsce wśród młodzieży licealnej ma wpływ na postrzeganie praktyk klientelistycznych?
- czy poziom wykształcenia oraz wiedza na temat procesów politycznych oraz konsekwencji decyzji wyborczych ma wpływ na stosunek do praktyk klientelistycznych?
- czy stosunek do praktyk klientelistycznych jest związany z określonym wzorem konsumpcji mediów?
- czy wysoki poziom kapitału społecznego wśród młodych ludzi przekłada się na ich stosunek do praktyk klientelistycznych?

Zaprezentowane powyżej pytania implikują sformułowanie czterech, nawiązujących do nich hipotez:

H1: Osoby zadowolone z funkcjonowania demokracji są mniej skłonne do akceptacji praktyk klientelistycznych;

H2: Osoby dysponujące rozleglejszą wiedzą na temat procesów politycznych są mniej skłonne do akceptacji praktyk klientelistycznych;

H3: Konsumenci mediów publicznych w Polsce są bardziej skłonni do akceptowania praktyk klientelistycznych;

H4: Osoby zaangażowane w niezarobkową działalność na rzecz otoczenia (lokalnego czy w ramach wspólnot, do których przynależą) są mniej skłonne do akceptacji praktyk klientelistycznych.

Zespół chce zweryfikować hipotezy przeprowadzając badania sondażowe na reprezentatywnej grupie uczniów w wieku 18-19 lat w województwach lubuskim oraz podkarpackim. Wybór tych województw jest uwarunkowany zróżnicowaniem preferencji elektoratu obu regionów – województwo podkarpackie jest zamieszkiwane przez względnie największą liczbę zwolenników Prawa i Sprawiedliwości (PiS), a województwo lubuskie należy do tych regionów, w których przedstawiciele Platformy Obywatelskiej (PO) uzyskują relatywnie wyższe poparcie niż w województwach na wschodzie Polski.

Zespół tworzą: dr hab. **Piotr Sula** – kierownik projektu, dr **Kamil Błaszczyński**, dr **Michał Kuś** (Instytut Politologii) oraz dr **Grzegorz Kozdraś** (Instytut Socjologii). Zakres tematyczny niniejszego projektu badawczego wykracza poza ramy teoretyczne i metodologiczne jednej dyscypliny. Stąd też zespół badawczy składa się z osób reprezentujących dyscypliny: nauki o polityce i administracji, nauki socjologiczne oraz nauki o komunikacji społecznej i mediach.

Programu Rozwoju Nowych Zespołów Naukowych na WNS

W ramach programu realizowane są cztery tematy badawcze

Temat badawczy: „Demokratyczne strategie wobec politycznych wyzwań ery gwałtownych zmian (eko)systemu planetarnego”

Zmiany klimatu jak żadne inne wyzwanie współczesnego świata ogniskują w sobie szereg problemów związanych zarówno socjo-polityczną organizacją świata i społeczeństw, jak i filozoficzno-ideowym wymiarem jej uzasadniania i krytykowania z drugiej strony. W ostatnich dekadach przeciwstawiane są sobie dwie strategie demokratyzacji procesów decyzyjnych: opartą o konflikt i walkę hegemoniczną perspektywę agonistyczną oraz odwołującą się do racjonalnego konsensusu perspektywę deliberacyjną. W rzeczywistości te pozornie sprzeczne tendencje często znajdują ujście w ramach jednego podmiotu czy działania, a jednym z najbardziej dobitnych przykładów z ostatnich lat jest najpopularniejszy z nowych ruchów klimatycznych *Extinction Rebellion*. Działaczki i działacze XR z jednej strony przeciwstawiają się skorumpowanym elitom, natomiast z drugiej - postulują organizację deliberacyjnych paneli klimatycznych. Wpływ tego ruchu widać choćby po programach klimatycznych Unii Europejskiej, które odwołują się do *collaborative governance*, w rdzeniu transformacji stawiając deliberacyjnie wypracowane kontrakty klimatyczne. Powstałe w ten sposób napięcia stanowią dla nas okazję do analizy teorii i praktyki tych form demokratycznej polityki, a także do przemyślenia wzajemnych relacji i potencjalnych synergii między tymi paradygmatami – poszukiwania nowych form demokratycznej odpowiedzi na skutki kryzysu klimatycznego.

Tworząc interdyscyplinarny zespół badawczy, którego wachlarz zagadnień rozpościera się od rozważań filozoficznych, przez teorię polityki, aż po empiryczne badania społeczeństw, dyskursów i systemów politycznych, stawiamy na trzy cele: integrację, czyli wzajemne rozpoznawanie własnych obszarów i specjalizacji badawczych po to, by rozpocząć współpracę i wzajemne wykorzystywanie własnych badań w procesie ich analizy i interpretacji; synergii we wzajemnej inspiracji do odkrywania i zapewniania nowych luk badawczych w eksplorowanych tematach; oraz implementację poprzez zawiązywanie współpracy międzynarodowej, przygotowywanie aplikacji grantowych, a także pobudzenie dyskusji naukowej o antropocenie w całym środowisku badawczym WNS. I chociaż wymieniamy ten cel jako ostatni, nie jest on bynajmniej mało istotny! W ramach pracy zespołu planujemy organizację otwartych seminariów, cyklicznych *reading groups*, a w dłuższej perspektywie także przygotowania propozycji fakultatywnych zajęć czy pakietów zajęć dydaktycznych. Zdajemy sobie sprawę, że ważność tematyki antropocenu – jego polityk i polityczności – będzie tylko narastać. Nasz Wydział powinien być miejscem, które przoduje w rozumieniu tej problematyki oraz przygotowuje przyszłe pokolenia na radzenie sobie z nadchodzącymi wyzwaniami.

W tym celu powołujemy Zespół badań nad politycznością antropocenu. W jego skład wchodzi: **Anna Cichecka** (IS), **Katarzyna Domańska** (IP), **Urszula Lisowska** (IF), **Karol Morawski** (IF), **Julia Trzcińska** (IP), **Wojciech Ufel** (IP), oraz **Mateusz Zieliński** (IP).

Temat badawczy: „Rezonans, rezyliencja, rekonfiguracja. Strategie ruchów społecznych w Polsce po 2015”

Temat badawczy będzie analizować działania i strategie ruchów społecznych w obliczu zmian zachodzących w ich otoczeniu. Ruchy pełnią funkcję rezonansową, formując się i działając w reakcji na zachodzące zmiany. Są to zarówno reakcje na zmiany w otoczeniu globalnym, jak i zmiany w otoczeniu krajowym i lokalnym. Część zmian jest dla niektórych ruchów niekorzystna, co wymusza uruchomienie zasobów rezyliencji w celu zapewnienia przetrwania ruchu lub organizacji ruchu. Zarówno niekorzystne zmiany, jak i pojawienie się nowych możliwości wymaga od ruchów rekonfiguracji ich strategii.

Odwołując się do koncepcji Bruno Latoura, zespół będzie analizować ruchy społeczne uwzględniając ich zróżnicowane kategorie: ruchy skoncentrowane na prawach człowieka, (np. ruchy na rzecz mniejszości społecznych), równowadze między człowiekiem naturą (np. ruchy ekologiczne) oraz technologiami - maszyną (np. ruchy negacjonistyczne).

Temat badawczy obejmie monitoring mediów i publikacji związanych z wybranymi ruchami, analizę struktury możliwości politycznych, a także wywiady z przedstawicielami wybranych organizacji ruchów społecznych. Zebrane dane będą prezentowane na konferencjach naukowych, publikowane w czasopiśmie naukowych, a także posłużą do opracowania raportu z praktycznymi rekomendacjami dla organizacji ruchów społecznych.

Temat badawczy będzie realizowany w okresie 2022-2023.

Do zespołu interdyscyplinarnego należą: dr hab. **Marzena Cichosz** (IP), dr **Katarzyna Kobielska** (IP), dr **Alicja Lisowska** (IP), dr **Bartłomiej Łódzki** (ISM), dr **Iwona Macek** (IP), dr **Małgorzata Madej** (IP), dr hab. **Magdalena Mikołajczyk** (IP), dr **Jacek Pluta** (IS), dr hab. **Elżbieta Szyszlak**, prof. UWr (ISM).

Ciekawy pomysł badawczy i dobry zespół podstawą grantowego sukcesu

O najnowsze projekty badawcze, ich cele i wpływ na otoczenie zewnętrzne, a także o tajemnice grantowego sukcesu, pytamy dr hab. Elżbietę Opiłowską, prof. UWr z Instytutu Socjologii

- W styczniu 2023 rozpoczęła się realizacja jednego z dwóch dużych, koordynowanych przez Panią, międzynarodowych projektów badawczych. Czego dotyczy projekt „Life strategies of Young Migrants in Ageing Societies?”

- W projekcie LYMAS chcemy odpowiedzieć m.in. na pytanie, jakie znaczenie dla młodych ludzi ma życie w starzejących się społeczeństwach w Europie. Naszym celem jest lepsze zrozumienie, jak problem życia w starzejącym się społeczeństwie wpływa na plany życiowe, wybory ścieżki zawodowej, relacje międzypokoleniowe i prowadzenie gospodarstwa domowego młodych migrantów. Będziemy prowadzić wywiady biograficzne, zbierać cyfrowe pamiętniki oraz powstanie film dokumentalny. Jednakże na problem starzenia się społeczeństwa chcemy spojrzeć nie tylko z perspektywy młodych migrantów i migrantek, ale zbadać również polityki lokalne, regionalne, krajowe i europejskie – w jakim zakresie wspierają młodych ludzi w Europie i łagodzą negatywne konsekwencje starzenia się społeczeństw w Europie. Wszystko w ramach analizy porównawczej między Polską, Niemcami, Szwajcarią, Włochami i Austrią.

- Jak prowadzone są badania zespołu z Instytutu Socjologii?

Wrocławski zespół, do którego należą dr Mateusz Karolak, prof. UWr dr hab. Iwona Taranowicz oraz studentka Anna Shostak, skupia się na migrantach z Ukrainy na Dolnym Śląsku. Kierujemy WP odpowiedzialnym za prowadzenie biograficznych wywiadów narracyjnych i przygotowanie filmu dokumentalnego, ale bierzemy udział także w innych WP, poświęconych analizie dokumentów, wywiadam eksperckim i analizie porównawczej.

16-17 marca 2023 mamy pierwsze spotkanie projektowe w Innsbrucku, gdzie będziemy dokładnie omawiać plan działania.

- Drugi projekt „Borders Shaping Perceptions of European Societies” związany jest z badaniem granic. Co jest jego celem?

- Celem naszych badań w tym projekcie jest analiza wpływu granic na postrzeganie Europy i projektu integracji europejskiej przez mieszkańców pogranicza. Obserwując ostatnie kryzysy – wzrost populizmu, Covid-19, kryzys humanitarny na granicy polsko-białoruskiej, wojna w Ukrainie, możemy dostrzec wzmożone procesy odtwarzania granic (re-bordering). Naszym założeniem jest, że granice odgrywają kluczową rolę w formowaniu wyobrażeń o kulturze, dziedzictwie oraz przynależności. W projekcie skupiamy się na perspektywie oddolnej i analizujemy postrzeganie granic i Europy wśród mieszkańców pogranicza – mniejszości narodowych, Eurosceptyków, ale także, jak granice i projekt europejski są reprezentowane w przestrzeni i dziedzictwie kulturowym.

- Jak wyniki badań mogą wpłynąć na podejście społeczeństw europejskich do kwestii granic?

- Zakładamy, że wyniki projektu mogą przyczynić się do rekonfiguracji polityki dziedzictwa kulturowego, zastępując dominujące podejście narodowe – transgranicznym, europejskim podejściem do dziedzictwa, dając obywatelom i aktorom ze świata polityki, gospodarki i kultury możliwość stworzenia bardziej integracyjnej wizji kultury i wartości.

Elżbieta Opiłowska

fot. Archiwum Elżbiety Opiłowskiej

Polska i Niemcy w Unii Europejskiej – nowe formy i modele stosunków bilateralnych w polityce zagranicznej i współpracy transgranicznej, Wielowymiarowa dynamika relacji bilateralnych – Polska i Niemcy w Unii Europejskiej, Rezyliencja współpracy transgranicznej w Europie – analiza porównawcza polsko-niemieckiego i niemiecko-francuskiego pogranicza, (De/Re)Konstruowanie granic – narracje i imaginacje o miastach podzielonych w Europie Środkowej w perspektywie porównawczej – to przykłady innych projektów badawczych prowadzonych z Pani udziałem. Jaka jest – Pani zdaniem – recepta na grantowy sukces?

Faktycznie, ostatnio mam szczęście do otrzymywania grantów. Wydaje mi się, że ważny jest ciekawy pomysł i dobry zespół badawczy. Przykładowo zespół projektu B-SHAPES, który realizujemy w ramach HORIZONT-u, składa się z osób, które w okresie pandemii Covid-19 przez rok spotykały się raz w miesiącu online, by dyskutować o różnych artykułach związanych z badaniami granic i pograniczami. Podczas któregoś spotkania stwierdziliśmy, żeby bardziej sformalizować naszą grupę, powstał pomysł złożenia wniosku do Komisji Europejskiej i udało się. Kierowanie projektami, zwłaszcza zadania związane z ich administrowaniem, jest bardzo pracochłonne i pochłania mnóstwo czasu. Jednak w pojedynkę nie jesteśmy w stanie przeprowadzić tak szeroko zakrojonych badań w różnych krajach. Dlatego zgrany zespół wydaje mi się najważniejszy.

Projekt LYMAS

Tytuł: Life strategies of Young Labour Migrants in Ageing Societies

Źródło finansowania: Fundacja Volkswagen, konkurs "Challenges and Potentials for Europe: The Greying Continent"

Lider projektu: Deutsches Zentrum für Integrations- und Migrationsforschung (DeZIM) w Berlinie

Partnerzy: Universität Neuchâtel w Szwajcarii, MCI Die Unternehmerische Hochschule w Austrii

Zespół Instytutu Socjologii: dr hab. Elżbieta Opiłowska, prof. UWr, dr Mateusz Karolak, dr hab. Iwona Taranowicz, prof. UWr, Anna Shostak (stypendystka w projekcie)

Okres trwania projektu: 01.01.2023-31.12.2025 (36 miesięcy), **budżet:** 1.198.000 EUR

Projekt B-SHAPES (w ramach programu HORIZON-CL2-2022-HERITAGE-01)

Tytuł: Borders Shaping Perceptions of European Societies

Źródło finansowania: Komisja Europejska - European Research Executive Agency

Partnerzy: Syddanks University, Sønderborg (DK) (koordynator), Brunel University London (UK), European Academy Bozen (IT), Oulu University (FI), Eötvös Loránd University Budapest (HU), Halmstad University (SE), Technical University of Liberec (CZ), i Université de Strasbourg (FR)

Partnerzy współpracujący: Narodowe Muzeum Historii (BG), Stowarzyszenie Europejskich Regionów Granicznych (DE), Fundacja Europejska Sieć Pamięć i Solidarność (PL), Kreatus Consultancy (PL) i Lungomare Art Collective (IT)

Zespół Instytutu Socjologii/Ośrodku Badań Regionalnych i Obszarów Pogranicza: dr hab. Elżbieta Opiłowska, prof. UWr, dr Łukasz Moll i doktorant/-tka (zatrudniony/-a w drodze konkursu)

Okres trwania projektu: 01.04.2023-31.03.2026, **budżet:** 3 mln EUR

Pomoc humanitarna i upodmiotowienie uchodźców z Ukrainy w państwach Grupy Wyszehradzkiej – dobre praktyki

W jaki sposób pomagać uchodźcom z Ukrainy? Pomagać mądrze, w sposób przemyślany, zorganizowany, tak, by zaspokoić potrzeby uchodźców, ale jednocześnie zachować ich podmiotowość? Które rozwiązania należy upowszechniać? Odpowiedź na te pytania jest celem projektu badawczego, którego realizację właśnie rozpoczęły badaczki z Instytutu Politologii.

W marcu w Instytucie Politologii rozpoczęła się realizacja kolejnego już projektu współfinansowanego przez Rządy Czech, Węgier, Polski i Słowacji poprzez Granty Wyszehradzkie z Międzynarodowego Funduszu Wyszehradzkiego (International Visegrad Fund – IVF). Projekt nosi tytuł „Humanitarian aid and the empowerment of Ukrainians coming to the V4 countries - good practices” i koncentruje się na analizie dobrych praktyk w zakresie wspierania uchodźców z Ukrainy przybywających do krajów Grupy Wyszehradzkiej w związku z wojną w Ukrainie.

- Liczba osób potrzebujących pomocy humanitarnej w obliczu wojny na Ukrainie jest bezprecedensowa w historii krajów Grupy Wyszehradzkiej. Dotychczasowy system pomocy uchodźcom okazał się niewystarczający i konieczne było podjęcie działań nadzwyczajnych. Celem projektu jest znalezienie, opisanie i wyselekcjonowanie najlepszych praktyk w organizacji pomocy humanitarnej i działań na rzecz upodmiotowienia uchodźców z Ukrainy realizowanych po 24 lutego 2022 oraz analiza możliwości ich zastosowania w dalszych działaniach na rzecz uchodźców z Ukrainy i innych migrantów przybywających do krajów Grupy Wyszehradzkiej – podkreśla dr hab. Dorota Moroń, prof. UW i IPoL.

Grantem kieruje dr hab. **Dorota Moroń**, prof. UW, a w skład zespołu badawczego wchodzi również: dr hab. **Agnieszka Makarewicz**, dr **Małgorzata Madej** i dr **Marlena Piotrowska** oraz przedstawiciele zagranicznych uczelni: Uniwersytetu w Debreczynie, Uniwersytetu Mateja Bela w Bańskiej Bystrzycy, Uniwersytetu Zachodnioczeskiego w Pilźnie oraz Lwowskiego Uniwersytetu Narodowego im. Iwana Franki.

fot. Marcin Kozłowski

Małgorzata Madej, Marlena Piotrowska, Dorota Moroń, Agnieszka Makarewicz

Istotnym założeniem projektu jest włączenie studentów i doktorantów w prace badawcze, co w Instytucie Politologii będzie realizowane m.in. w ramach przedmiotu *Pomoc humanitarna dla uchodźców z Ukrainy*, wybranego do realizacji przez grupę studentek i studentów II roku studiów magisterskich na kierunku Zarządzanie projektami społecznymi, a prowadzonego przez dr hab. **Dorotę Moroń**, prof. UW i dr **Marlenę Piotrowską**.

Projekt „Humanitarian aid and the empowerment of Ukrainians coming to the V4 countries - good practices” jest współfinansowany przez Rządy Czech, Węgier, Polski i Słowacji poprzez w ramach Międzynarodowego Funduszu Wyszehradzkiego (International Visegrad Fund – IVF).

Misją funduszu jest wspieranie idei zrównoważonej współpracy regionalnej w Europie Środkowej.

supported by

Visegrad Fund

Ukraińcy jako nowi mieszkańcy Wrocławia

Sytuacja ludności ukraińskiej we Wrocławiu jest przedmiotem badań prowadzonych w ramach dwóch interesujących projektów realizowanych w Instytucie Socjologii przez międzyzakładowe zespoły badawcze.

Pierwszy projekt *Wzorce przemocy w rodzinach ukraińskich i ich zakotwiczenie w strukturach aksjonormatywnych ludności ukraińskiej, napływającej - w wyniku konfliktu zbrojnego z Federacją Rosyjską - do Wrocławia*, realizowany jest w ramach umowy z Gminą Wrocław (Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej we Wrocławiu). Jego celem jest porównanie wzorców przemocy w rodzinie i struktur aksjonormatywnych obecnych w różnych kategoriach socjologicznych: kobiety – mężczyźni, Polacy – Ukraińcy, klienci pomocy społecznej – osoby pozostające poza systemem pomocy społecznej.

Drugi projekt *Warunki i jakość życia we Wrocławiu – nowi mieszkańcy miasta*, realizowany jest w partnerstwie z Miastem Wrocław oraz Stowarzyszeniem Edukacja Krytyczna. Celem badania jest diagnoza planów pobytowych krótko i długoterminowych, analiza potrzeb i warunków stabilizacji życiowej migrantów oraz tworzenia miejskich programów włączających nowych mieszkańców w życie lokalnej wspólnoty - ze szczególnym uwzględnieniem migracji ukraińskiej.

Julita Makaro

foto: IS

Projekty realizowane są w ramach **Funduszu Narodów Zjednoczonych na Rzecz Dzieci (UNICEF)** na podstawie Memorandum of Understanding pomiędzy Funduszem Narodów Zjednoczonych na Rzecz Dzieci (UNICEF) a Miastem Wrocław oraz Letters of exchange for the provision of support related to emergency refugee responses in Wrocław.

Pierwszy projekt współrealizują: dr hab. **Julita Makaro**, prof. UWr (kierownik) i dr hab. **Kamilla Dolińska** z Zakładu Socjologii Pogranicza, dr hab. **Ewa Banaszak** i dr **Paweł Czajkowski** z Zakładu Socjologii Płci i Rodziny oraz dr **Paweł Trojanowski** z Zakładu Socjologii Miasta i Wsi; w ramach drugiego dr hab. **Kamilla Dolińska** (kierownik) i dr hab. **Julita Makaro** (kierownik) współpracują z dr **Jackiem Plutą** z Zakładu Socjologii Kultury i Cywilizacji.

Kamilla Dolińska

foto: IS

„Granty na badania wstępne - Granty wewnętrzne” (IDUB)

Sześcioro badaczy z WNS otrzymało finansowanie na prowadzenie badań w trzeciej edycji projektu „Granty na badania wstępne – granty wewnętrzne” Uniwersytetu Wrocławskiego:

- dr hab. **Aldona Wiktorska-Święcka**, prof. UWr (KSE), „Towards energy-just cities in Europe. Utopia or a strategy?”,
- dr hab. **Maciej Bachryj-Krzywaźnia** (KSE), „Teoria metafor pojęciowych jako narzędzie analizy dyskursu politycznego w paradygmacie interpretacjonistycznym”,
- dr hab. **Michał Jacuński**, prof. UWr (IPoL), „Aktorzy polityczni wobec cyfryzacji otoczenia wewnętrznego oraz zewnętrznego”,
- dr **Julia Trzcińska** (IPoL), „Skuteczność stosowania soft power Republiki Korei w Polsce na przykładzie polskich fanów K-Popu”,
- dr hab. **Jarosław Jarząbek** (ISM), „Wojny napędzane ropą. Wpływ zmieniających cen surowców energetycznych na siłę militarną państw”,
- dr hab. **Irena Wolska-Zogata** (IS), „Społeczne konstruowanie otyłości w mediach społecznościowych/Social Construction of Obesity in Social Media”.

Genderowe aspekty uchodźstwa

Genderowe aspekty uchodźstwa w migracjach zewnętrznych i wewnętrznych. Przypadek Wrocławia i Lwowa - to był projekt badawczy prowadzony przez dr hab. **Marcina Dębickiego**, prof. UWr i dr hab. **Julitę Makaro**, prof. UWr, oboje z Instytutu Socjologii. Badania zorientowane są na rozpoznawanie czynników kluczowych w ramach podejmowania decyzji o uchodźstwie, przebiegu podróży "aklimatyzacji" we Wrocławiu oraz planów na przyszłość. Projekt prowadzony jest w partnerstwie z Lwowskim Uniwersytetem im. Iwana Franki.

Udział w sieci badawczej COST

Dr hab. **Adam Mrozowski**, prof. UWr i mgr **Szymon Pilch** (IS) uczestniczą w sieci badawczej COST: CA21118 - Platform WorkInclusionLiving Lab (P-WILL), poświęconej pracy wykonywanej za pośrednictwem platform internetowych. Dołączyli do dwóch grup roboczych, w których trwają prace nad dokumentami roboczymi dotyczącymi ramy teoretycznej projektu oraz identyfikacji strategii mobilizacji pracowników platformowych.

FILOZOFIA poleca się do czytania

Problem poznania intelektualnego w filozofii Henriego Bergsona

Nakładem Wydawnictwa Marek Derewiecki ukazała się monografia dr Elżbiety Walerich "Trwanie i utrwalanie. Problem poznania intelektualnego w filozofii Henriego Bergsona".

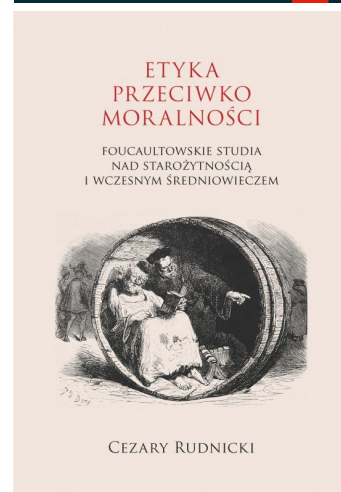
"W pracy (...) skupiam się na analizie kluczowych dla poznania intelektualnego kategorii: intelektu, trwania, przestrzeni i innych schematów działaniowych oraz pamięci. Podczas gdy dwie ostatnie kategorie posiadają charakter czysto umysłowy, status ontyczny przestrzeni i trwania w teorii Bergsona ulegają stopniowo zmianie. Wraz z nim zmienia się zaś znaczenie i zasięg poznania intelektualnego, w szczególności zaś wiedzy naukowej. Kategoria trwania zostaje ponadto wykorzystana w oryginalnej teorii ludzkiej jaźni, a następnie pamięci. Sposób funkcjonowania pamięci posiada z kolei przemożny wpływ na poznanie zmysłowe świata zewnętrznego" - pisze autorka w zakończeniu książki.

Etyka przeciwko moralności

Nakładem wydawnictwa "Tyniec" ukazała się monografia dr. Cezarego Rudnickiego (Zakład Filozofii Współczesnej) pt. „Etyka przeciwko moralności. Foucaultowskie studia nad starożytnością i wczesnym średniowieczem”.

"Etyka, czyli filozofia praktyczna, rodzi się w Grecji okresu klasycznego. Nie jest ona ani moralnością, to znaczy zbiorem praw, którym ludzie zobowiązani są podporządkować swoje czyny, ani teorią tejże moralności. Etyka to raczej *techné tou biou* (sztuka życia), czyli złożona i wielowymiarowa praktyka kształtowania własnej podmiotowości, własnej formy egzystencji. Niniejsza książka zawiera nie tylko rekonstrukcję struktury tak określonej etyki, ale również opis procesów odpowiedzialnych za jej przekształcenie w – towarzyszącą nam po dziś dzień – moralność. Punktem wyjścia przedstawionych tu rozważań są wykłady wygłoszone przez Michela Foucaulta w Collège de France" - czytamy w opisie monografii.

Ontologia Boga

Nakładem wydawnictwa Universitas ukazała się monografia profesora Marka Łagosza (Zakład Ontologii i Filozofii Przyrody), "Ontologia Boga".

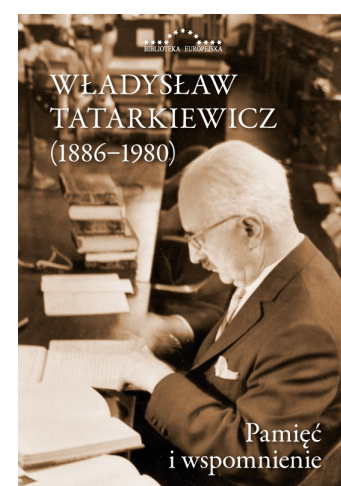
"[W] ontologii pytanie o absolutny wymiar bytu jawi się jako palące. Kwestia natury Boga oraz Jego relacji do pozaboskiej transcendencji (a w szczególności do człowieka) narzuca się przy tym z całą ostrością – chociażby jako przeciwwaga dla rozwiązania materialistycznego. (...) [P]rowadzone wyżej spekulacje – mimo chronicznej niekonkluzywności i dramatycznej niepewności co do natury Boga – niosą ze sobą pewną wiedzę o świecie i człowieku, który zmagają się z problemem Absolutnego i Nieskończonego. Pomimo bowiem sceptycznego podejrzenia, iż prowadzone wyżej rozważania nie dają niezawodnej wiedzy o Bogu oraz niewiele rozstrzygają, można uznać, że przynajmniej porządkują one pewne obszary ontologicznego myślenia o świecie realnym w wymiarze jego odniesienia do Boskiego absolutu" - czytamy w opisie książki

Władysław Tatarkiewicz. Pamięć i wspomnienie

Nakładem wydawnictwa „Marek Derewiecki” ukazała się monografia „Władysław Tatarkiewicz (1886-1980). Pamięć i wspomnienie” pod redakcją naukową Radosława Kuliniaka, Mariusza Pandury, Łukasza Ratajczaka i Jana Jakuba Ratajczaka.

Zasadniczą treść książki, poprzedzoną obszernym kalendarium, stanowi edycja nieznanych dotąd listów z czasów II wojny światowej, wierszy i siedmiu innych pomniejszych tekstów prozatorskich Władysława Tatarkiewicza. W publikacji zawarto również wspomnienia Elżbiety Skrzyńskiej, Janiny i Marka Suchorzewskich, Jana Jakuba Tatarkiewicza oraz Andrzeja Biernackiego. Monografię wieńczy prezentacja 168 unikatowych fotografii archiwalnych. Publikacja powstała w ramach badań prowadzonych w Centrum Badawczym Ingarden przy WNS UW w Krakowie pod kierunkiem prof. dr. hab. Radosława Kuliniaka.

Anna Umińska-Woroniecka

Zagraniczna polityka kulturalna Czech, Polski, Słowacji i Węgier po 1989 roku

Zagraniczna polityka kulturalna

Publikacja ma na celu zaprezentowanie zagranicznej polityki kulturalnej państw Europy Środkowej, skupionych w regionalnym porozumieniu Grupy Wyszehradzkiej. W swojej książce Autorka przybliży rolę, jaką odgrywa kultura w procesie kształtowania i realizacji celów polityki zagranicznej wspomnianych państw. Sama publikacja ukierunkowana jest na rozwiązanie problemu badawczego zawierającego się w pytaniu: dlaczego i w jaki sposób państwa Wyszehradu włączają czynnik kulturowy w strategię polityki zagranicznej.

Istotą tak ujętego problemu badawczego jest próba rozstrzygnięcia funkcji kultury w działaniach zewnętrznych państw. Innymi słowy, proces badawczy zmierza do ustalenia, czy zagraniczna polityka kulturalna analizowanych państw jest składnikiem polityki zagranicznej, służącym tym samym celom głównym, a jednocześnie realizującym je, a nawet kreującym, czy też kultura stanowi jedynie środek - instrument polityki zagranicznej. Ogromnymi atutami pierwszej, tak obszernej analizy zagranicznej polityki kulturalnej czterech państw, jest ponadprzeciętna umiejętność Autorki dokonania przenikliwej analizy oraz syntetycznego ujęcia rozległego chronologicznie i merytorycznie tematu oraz formułowania dojrzałych wniosków i ocen.

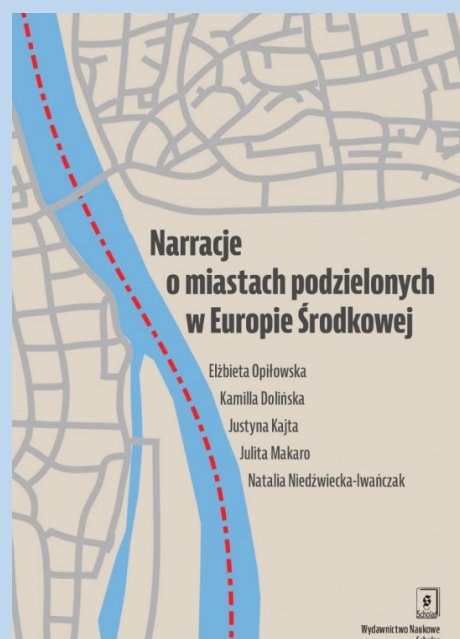
Narracje o miastach podzielonych w Europie Środkowej

Książka jest wynikiem projektu badawczego **(De/Re)Konstruowanie granic — narracje i imaginacje o miastach podzielonych w Europie Środkowej w perspektywie porównawczej**, realizowanego w latach 2018-2023 przez zespół badawczy Ośrodka Badań Regionalnych i Obszarów Pogranicza w Instytucie Socjologii, a finansowanego z grantu NCN-OPUS.

Celem monografii jest analiza narracji i imaginacji konstruowanych przez mieszkańcy i mieszkańców dwóch miast podzielonych na polsko-niemieckiej i polsko-czeskiej granicy oraz rekonstrukcja narracji obecnych w szacie miejskiej.

Fragment recenzji dr hab. Dariusza Wojakowskiego, prof. AGH:

Zarówno jakość danych, jak i rzetelność analityczna przyczyniają się do tego, że publikacja niniejsza ukazuje zniuansowany obraz życia miast podzielonych. Rodzą się w nich obrazy tożsamościowe budowane w oparciu o różnorodne reguły bliskości i odległości społecznej oraz terytorialnej, podobieństwa i różnice warunków życiowych oraz kulturowych, doświadczanych w bezpośrednim terytorialnym sąsiedztwie.

Organizacje totalne. Teoria i praktyki

Łukasz Połuszny ORGANIZACJE TOTALNE teoria i praktyki

Wydawnictwo Naukowe SCHOLAR

Ukazała się właśnie moja książka – Organizacje totalne. Teoria i praktyki – pisze o swojej najnowszej publikacji dr **Łukasz Połuszny** z Instytutu Socjologii. Poznać dzięki niej blaski i cienie koncepcji instytucji totalnych Ervinga Goffmana, ale także otrzymać wskazówki, jak można współcześnie myśleć o organizacjach totalnych, żeby je lepiej rozumieć i badać. W pracy rekonstruuje i rozwija teoretyczną warstwę koncepcji oraz osadza ją w kontekście historycznym i w refleksji nad rolą organizacji totalnych i totalizacji w nowoczesności. Książka jest pierwszą tego typu monografią i starałem się, aby była poręczna i dostępna. Mam bowiem nadzieję, że usystematyzuje wiedzę i przysłuży się wszystkim osobom zaangażowanym w badanie organizacji totalnych i pracę z nimi.

Fragment recenzji prof. Anny Matuchniak-Mystkowskiej:

Książka Łukasza Połusznego jest znakomitym studium socjologicznym (...). Zawartość jest interesująca dla socjologów, politologów, historyków oraz wszystkich zainteresowanych dylematami nowoczesności.

Jeśli o polityce, to tylko...w Magdalence

Magdalenka to miejscowość w Polsce doskonale znana wszystkim badaczom nauk społecznych i humanistycznych. Od kilkunastu lat to także nazwa sali seminaryjnej nr 113 w Instytucie Politologii.

Skąd się wzięła Magdalenka? Aranżacji wnętrza dokonali w maju 2012 studenci politologii, którzy pracowali pod opieką dr hab. Marzeny Cichosz. Ściany zdobią kopie plakatów z lat 80. i 90. XX wieku - ich oryginały zgromadzono w Instytucie Politologii. Poza tym w sali znajdują się liczne pamiątki z okresu PRL i wcześniejszych lat 90. XX wieku, a na filarach podpisy złożyli politycy, którzy gościli na Wydziale Nauk Społecznych: m.in. były prezydent RP **Bronisław Komorowski**, lider PO **Donald Tusk**, były premier **Leszek Miller** czy **Janusz Korwin-Mikke**. Choć były prezydent RP **Lech Wałęsa** i były premier **Tadeusz Mazowiecki** osobiście nie odwiedzili sali Magdalence, to złożyli podpisy na styropianie, który następnie przyklejono na filarach w Magdalence.

Magdalenka to ulubione miejsce spotkań Koła Młodych Politologów, ale nie tylko - nakręcono w niej także fragment jednego ze spotów reklamowych Uniwersytetu Wrocławskiego. Magdalenka jest niezwykle lubiana przez studentów, a także odwiedzających nas gości. W tym roku sala wzbogaciła się o kolejny podpis - byłego ministra finansów i prezesa NBP, prof. Leszka Balcerowicza, który 17 stycznia, w ramach promocji książki "Odkrywając wolność. W obronie rozumu", wygłosił wykład na WNS.

Magdalenka to ulubione miejsce studentów

Leszek Balcerowicz w Magdalence

FOR
FORUM OBYWATELSKIEGO ROZWOJU
15 LAT

ODKRYWAJĄC WOLNOŚĆ 2
W OBRONIE ROZUMU
LESZEK BALCEROWICZ

SPOTKANIE O WOLNOŚCI Z LESZKIEM BALCEROWICZEM WOKÓŁ NAJNOWSZEJ KSIĄŻKI

17.01.2023 13:30

Wydział Nauk Społecznych
na Uniwersytecie Wrocławskim
Koszarowa 3, 51-149 Wrocław
Aula w Instytucie Politologii (Budynek 2/3 Kampus WNS UWr)

Możliwość zakupu książki z autografem!

@FundacjaFOR

www.for.org.pl
www.odkrywajacwolnosc.pl

Współorganizatorzy:

Uniwersytet Wrocławski | Wydział Nauk Społecznych

Donald Tusk w Magdalence

Legia Akademicka pomysłem na karierę w siłach zbrojnych RP

O to, czym jest Legia Akademicka, dla kogo jest przeznaczona, co daje udział w szkoleniach i kto najczęściej się na nie zgłasza, opowiada dr hab. Piotr Krzysztof Marszałek, prof. UW r z Instytutu Studiów Międzynarodowych, koordynator Legii Akademickiej na Uniwersytecie Wrocławskim.

- Czym jest Legia Akademicka i do kogo jest skierowana?

Legia Akademicka to forma ochotniczego szkolenia wojskowego studentów uczelni wojskowych i cywilnych, skierowana do osób chcących zasilić rezerwy naszych sił zbrojnych. Utworzono ją w 1918 roku, w obecnej formie funkcjonuje od 2017, ale ze zmianami wprowadzonymi w kwietniu ubiegłego roku ustawą o obronie Ojczyzny. Powstały wtedy Szkoły Legii Akademickiej i Uniwersytet Wrocławski należy do jednej z kilkudziesięciu takich szkół. Prowadzą one szkolenie na poziomie podoficerskim i oficerskim, jednak, aby móc do niego przystąpić należy najpierw przejść szkolenie podstawowe w ramach Dobrowolnej Zasadniczej Służby Wojskowej. W tym celu należy się zgłosić do Wojskowego Centrum Rekrutacji, niezależnie od miejsca zamieszkania. Po złożeniu odpowiedniego wniosku i ustaleniu terminu takiego szkolenia studenci kierowani są do odbycia szkolenia w jednostce wojskowej. Trwa ono 28 dni, a po jego odbyciu składa się przysięgę wojskową. W bieżącym roku, specjalnie dla studentów, zostały ustalone dwa terminy takich szkoleń: 17.07.-12.08. 2023 oraz 28.08.-23.09.2023.

- Jak wygląda szkolenie na poziomie podstawowym?

To typowe szkolenie wojskowe przeprowadzane w warunkach skoszarowania i trwające 28 dni. W trakcie jego trwania uczestnik zapoznaje się z podstawowymi zasadami funkcjonowania sił zbrojnych, regulaminami wojskowymi, musztry wojskowej, przechodzi szkolenie strzeleckie i minerskie oraz obsługi podstawowego uzbrojenia. W jednostce wojskowej funkcjonuje według zegara wojskowego. Szkolenie trwa przez sześć dni w tygodniu. W niedzielę organizowane są grupowe wyjazdy np. w góry, gdzie łączy się rekreację z treningiem wysiłkowym. Po zakończeniu takiego szkolenia składa się przysięgę wojskową i uzyskuje wojskowy stopień szeregowego rezerwy. Dopiero wtedy można przystąpić do szkolenia podoficerskiego, a po jego zakończeniu – do oficerskiego.

- Jak wygląda realizacja kolejnych etapów szkolenia? Jak długo trwają, czym się różnią od pierwszego etapu?

Obecnie uczelnie wyższe realizują w Szkole Legii Akademickiej poziom podoficerski. To część teoretyczna takiego szkolenia i odejmuje ono elementy zasad dowodzenia na niższych szczeblach, np. drużyny.

Program przewiduje m. in. wprowadzenie do przywództwa, zasady budowania zespołu, funkcjonowanie drużyny w obronie i natarciu, asertywność w dowodzeniu, sztukę podejmowania decyzji i szereg podobnych zagadnień. Szkolenie takie realizowane jest podczas 3-4 tygodniowych zjazdów i zajęć trwających razem 13 godzin lekcyjnych. Po ich zakończeniu przeprowadzany jest egzamin. Osoby, które uzyskają pozytywny wynik, otrzymują odpowiednie zaświadczenie na podstawie którego mogą zgłosić się do WCR na odbycie w okresie wakacyjnym szkolenia praktycznego w jednostce wojskowej lub ośrodku szkoleniowym trwającym 21 dni. Po jego zakończeniu otrzymują awans na kaprała rezerwy. Osoby, które uzyskają stopień magistra, mogą zgłosić się do WCR chęć odbycia szkolenia oficerskiego. Po zakwalifikowaniu odbywają trwające 62 dni szkolenia w jednostkach wojskowych, po czym uzyskują mianowanie na pierwszy stopień oficerski. Nie znam szczegółowego programu szkolenia na tym poziomie, ale jego zadaniem jest przygotowanie dowódców większych oddziałów wojskowych. Obecnie rocznie kwalifikowanych jest na takie szkolenie 250 osób w całym kraju.

- Co daje udział w szkoleniach? Czy udział w Legii Akademickiej wiąże się z dodatkowymi obowiązkami po zakończeniu szkolenia?

Udział w Legii ma na celu przede wszystkim zapoznanie osób chcących związać się z siłami zbrojnymi ze specyfiką funkcjonowania tego środowiska, wykształcenie nawyków przydatnych w odbywaniu służby wojskowej przy jednoczesnym oduczeniu nawyków, które w takiej służbie przeszkadzają.

Pozwala nabyć umiejętności posługiwania się bronią oraz poznać warunki funkcjonowania w warunkach polowych. Daje możliwość uzyskania stopni wojskowych w zależności od odbytych szkoleń szeregowego rezerwy i kaprała rezerwy, a po odbyciu szkolenia oficerskiego również pierwszy stopień oficerski rezerwy. Daje także inne profity. Po zakończeniu szkolenia podstawowego uzyskuje się jednorazowy żołd 4 560 zł, a po szkoleniu podoficerskim nawet do 4 678 zł. Po szkółce oficerskiej można uzyskać żołd do 11 400 zł. Ponadto studenci z naszego Wydziału mogą uzyskać zaliczenie praktycznego szkolenia w ramach Legii Akademickiej jako praktyki zawodowej.

Piotr Krzysztof Marszałek

Fot. Magdalena Marcuła/UWr

Fakt, że zostaje się żołnierzem rezerwy powoduje, że można być powoływanym na szkolenia rezerwistów. O tym jednak decydują już władze wojskowe.

- Kto najczęściej zgłasza się do Legii?

Najczęściej do udziału w szkoleniach Legii Akademickiej zgłaszają się studenci kierunków bezpieczeństwo narodowe i bezpieczeństwo międzynarodowe, ale też socjologii grup dyspozycyjnych. Znacznie mniej jest studentów z innych kierunków realizowanych na naszym Wydziale. Poza tym zgłaszają się studenci z Wydziału Prawa, a też Matematyki i Informatyki. Pojawiają się także studenci z innych uczelni, gdyż zgodnie z ustaleniami uczelnie prowadzące szkolenie w ramach Legii Akademickiej mają obowiązek przyjmować studentów z uczelni, które takiego szkolenia nie prowadzą.

- Gdzie można szukać informacji o Legii?

Od kilku lat pełnię funkcje Koordynatora Legii Akademickiej na Uniwersytecie Wrocławskim. Zamieszczam na stronach internetowych uniwersytetu, naszego wydziału oraz na portalach społecznościowych wszelkie informacje dotyczące Legii Akademickiej. Organizuję spotkania informacyjne dla studentów z udziałem przedstawicieli wrocławskiego oddziału Centralnego Wojskowego Centrum Rekrutacji. W tym semestrze będę chciał zorganizować na naszym Wydziale mobilne punkty rekrutacyjne, w których studenci będą mogli uzyskać szczegółowe informacje na temat szkolenia podstawowego. Poza tym zawsze istnieje możliwość kontaktu mailowego ze mną, do którego zachęcam – piotr.marszalek@uwr.edu.pl

Też tam byliśmy!

Byliśmy uczestnikami licznych wydarzeń krajowych i międzynarodowych. Wszystkich nie wymienimy, ale przedstawiamy nieco naszej aktywności w Polsce.

Dr **Paweł Wróblewski** z Instytutu Filozofii uczestniczył w ogólnopolskiej interdyscyplinarnej konferencji „Dokąd zmierza świat. Chrześcijaństwo i chrześcijaństwo a polityka”, organizowanej 13 grudnia 2022 przez Katolicki Uniwersytet Lubelski w ramach XI edycji „Marian Rusecki Memorial Lectures”. Wystąpił podczas sesji poświęconej ocenie wojny Federacji Rosyjskiej przeciwko Ukrainie, przedstawiając stanowisko prawosławia wobec tych wydarzeń.

2 marca dr **Jakub Borno** z Katedry Studiów Europejskich moderował debatę wokół raportu „Gruzja na drodze do Unii Europejskiej”, opublikowanego przez Kolegium Europy Wschodniej im. Jana Nowaka-Jeziorańskiego, Fundację Kaukaską i Przedstawicielstwo Komisji Europejskiej w Polsce. W debacie udział wzięła również dr Anna Jagiełło-Szostak z Instytutu Studiów Międzynarodowych. Spotkanie odbyło się w Zakładzie Narodowym im. Ossolińskich.

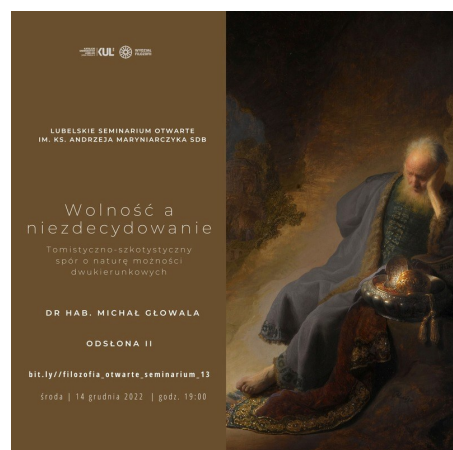
Dr hab. **Michał Głowala** z Instytutu Filozofii wziął udział w Lubelskim Seminarium Otwartym im. ks. Andrzeja Maryniarczyka SDB organizowanym przez Katedrę Filozofii Kultury i Podstaw Retoryki KUL, Katedrę Antropologii Filozoficznej i Filozofii Prawa KUL oraz Polskie Towarzystwo Tomasza z Akwinu. Dr hab. Głowala wygłosił referat „Wolność a niezdecydowanie. Tomistyczno-szkotystyczny spór o naturę możliwości dwukierunkowych - ODSŁONA II”. Seminarium odbyło się 14 grudnia.

7 grudnia dr **Michał Piekarski** z Instytutu Studiów Międzynarodowych uczestniczył w spotkaniu zorganizowanym przez Senat RP „Kooperacja dla bezpieczeństwa”. Dr Piekarski wygłosił referat „Rozbudowa liczebności Sił Zbrojnych RP – możliwości i uwarunkowania”. 22 lutego dr **Michał Piekarski** wystąpił w roli eksperta w trakcie posiedzenia zespołu śledczego ds. zagrożeń bezpieczeństwa państwa, zorganizowanego z inicjatywy Koalicji Obywatelskiej. Podczas spotkania „Wojna hybrydowa Rosji przeciw Polsce: Osłabić, podzielić, oderwać od Zachodu”, dr Piekarski wypowiedział się na temat zagrożeń działaniami hybrydowymi Rosji.

Dr hab. **Elżbieta Opiłowska**, prof. UW, z Instytutu Socjologii wzięła udział w III światowej konferencji Association for Borderlands Studies „Borders, Edges and Interfaces: Pluralities and Scales” w Izraelu. Podczas konferencji wygłosiła dwa referaty związane z aktualnie realizowanymi projektami badawczymi.

Dr hab. **Marcin Dębicki**, prof. UW, dr hab. **Kamilla Dolińska**, dr hab. **Julita Makaro**, prof. UW, z Instytutu Socjologii uczestniczyli w konferencji „Pamięć krajobrazu pogranicza. XVI Konferencja Kaszubsko-Pomorska”, gdzie wystąpili z referatami: Przejście graniczne jako element krajobrazu pogranicza polsko-ukraińskiego - w wybranych narracjach lokalnych i ogólnopolskich, O lokalności (nie) przekraczającej granicę w narracjach mieszkańców pogranicza polsko-niemieckiego – na przykładzie Słubic i Frankfurtu nad Odrą, Infrastruktura graniczna w krajobrazie miast podzielonych pogranicza polsko-niemieckiego.

Mgr **Szymon Pilch** wziął udział w konferencji Future of work: working with and through digital technology, zorganizowanej przez Europejski Instytut Związków Zawodowych (ETUI) w Brukseli, gdzie wygłosił referat „Experiences of remote work in times of the Covid-19 pandemic. Coping strategies and job quality in education and BPO industry. The case of Poland”.

Debata „Gruzja na drodze do Unii Europejskiej”

Spotkanie „Kooperacja dla bezpieczeństwa”

NAUKOWA STREFA DOKTORANCKA I STUDENCKA

O projektowaniu przyszłości

Paula Fogt - specjalistka ds. projektowania przyszłości (Greenhat Innovation, Uniwersytet SWPS), i **Marta Pyżyńska-Wójtowicz** - specjalistka ds. zarządzania zmianą (Capgemini) gościły w Instytucie Politologii, gdzie opowiedziały studentom I roku studiów magisterskich zarządzania projektami społecznymi o tym, jak wygląda świadczenie usług w zakresie projektowania przyszłości i wdrażania zmiany w organizacji. Zaprezentowały zarówno innowacyjną metodykę swojej pracy, jak i podzieliły się przykładami współpracy z klientami. Spotkanie z ekspertkami odbyło się 13 grudnia w ramach zajęć z perspektywistycznego prognozowania i planowania, na zaproszenie dr **Pawła Nowakowskiego**.

fot. Paweł Nowakowski

Warsztaty PR

Agata Potarzycka-Szczerba z agencji Komunikacja Plus przeprowadziła warsztaty PRowe dla studentów zarządzania projektami społecznymi. Była to okazja do porozmawiania o Złotych Spinaczach (gratulujemy kolejnych w kolekcji!), etyce, strategiach, zagrożeniach i wyzwaniach branży.

Spotkanie z ABK UW

12 stycznia na WNS odbyło się spotkanie z **Akademickim Biurem Karier Uniwersytetu Wrocławskiego**. Rozmawiano m.in. o efektywnym planowaniu kariery edukacyjnej i zawodowej, tajnikach procesów rekrutacji i aktualnych oczekiwaniach pracodawców. Zachęcamy, by zajrzeć na stronę ABK UW i śledzić profil na FB!

Konferencja w IF

10 marca w Instytucie Filozofii odbyła się studencko-doktorancka konferencja „**The Body in Philosophical Contexts**”. Podczas wydarzenia referaty zaprezentowały osoby studiujące w Instytucie Filozofii oraz Kolegium Doktorskim Filozofii.

Wyróżnienia i nagrody

Praca licencjacka **Konrada Korytkowskiego** „Męskość w percepcji kobiet i mężczyzn” napisana pod kierunkiem dr hab. **Natalii Niedźwieckiej-Iwańczak** otrzymała nagrodę główną w konkursie im. Profesora Wojciecha Sitka na najlepsze prace licencjackie obronione w Instytucie Socjologii Uniwersytetu Wrocławskiego.

Praca magisterska **Wiktorii Morawskiej** „Kontinuum zależności decyzyjnej awansujących kobiet a autonomia podmiotu pokolenia posttransformacyjnego”, napisana pod opieką promotorską prof. dr hab. **Wandy Patrzalek**, otrzymała nagrodę główną w zakresie polityki społecznej przyznawaną przez Minister Rodziny i Polityki Społecznej **Marlenę Małąg** w ramach XXIV edycji konkursu na najlepsze prace magisterskie i doktorskie w dziedzinie pracy i polityki społecznej, organizowanego przez Instytut Pracy i Spraw Socjalnych. Wcześniej pani Wiktoria otrzymała również stypendium Ministra Nauki i Edukacji w roku 2021/2022 za znaczące osiągnięcia naukowe.

Wyjazd badawczy Koła Młodych Politologów

fot. ISM

W grudniu 2022 **Koło Młodych Politologów UW** zorganizowało wyjazd badawczy do Katowic, gdzie studentki i studenci m.in. spotkali się z sekretarzem miasta Katowice **Maciejem Stachurą**, rzeczniką prasową wojewody śląskiego **Aliną Kucharzewską** oraz uczestniczyli w obradach Młodzieżowego Sejmiku Województwa Śląskiego.

Wizyta online w Komisji Europejskiej

23 stycznia kadra oraz studenci polscy i zagraniczni Instytutu Studiów Międzynarodowych oraz Konsorcjum European Master Global Studies (EMGS) uczestniczyli w wizycie online w Komisji Europejskiej na platformie Cisco Webex. Temat wizyty był związany z takimi zagadnieniami jak środowisko, zrównoważone zasoby naturalne, zmiany klimatu i zrównoważona energia oraz bezpieczeństwo jądrowe. Ze strony Komisji Europejskiej wykład został poprowadzony przez ekspertów: **Aurélię Godefroy**, **Jose Carlos Edo Monfort** and **Alba Le Cardinal**.

NAUKOWA STREFA DOKTORANCKA I STUDENCKA

O tomistycznej etyce działań śmiercionośnych państwa

Mgr Wojciech Kilan, doktorant w Kolegium Doktorskim Filozofii, otrzymał grant w konkursie Narodowego Centrum Nauki - "Preludium 21", skierowanym do osób nieposiadających stopnia doktora. Tytuł projektu to "Tomistyczna etyka działań śmiercionośnych państwa".

„Dostrzegając za św. Tomaszem z Akwinu, że relacje międzyludzkie regulowane są przez cnotę moralną sprawiedliwości (której przedmiotem są uprawnienia innych osób), wskazać należy, że działania śmiercionośne państwa są właśnie realizacją państwowego uprawnienia, którego przedmiotem jest życie i zdrowie jednostek” - opisuje swój projekt autor.

Celem projektu badawczego jest systematyczne przedstawienie, w ramach tomistycznej etyki i filozofii polityki, zagadnienia działań śmiercionośnych państwa poprzez:

- przeanalizowanie ogólnych norm rządzących takimi działaniami,
 - zastosowanie ustalonych norm do oceny konkretnych działań śmiercionośnych wykonywanych przez państwa.
- Jednocześnie autor podda badaniu różnicę pomiędzy prywatnymi i publicznymi uprawnieniami do podejmowania się działań śmiercionośnych.

KONKURSY!

PTNP ogłosiło kolejną odsłonę Konkursu im. prof. Czesława Mojsiewicza na **najlepszą pracę doktorską obronioną w dyscyplinie nauk o polityce i administracji**. W tej edycji zgłoszone mogą zostać prace obronione w 2022 roku, napisane w języku polskim lub angielskim. Nagrodą w Konkursie jest wydanie zwycięskiej pracy w postaci monografii zwartej.

Sponsorem nagrody jest Wydawnictwo Adam Marszałek. **Zgłoszenia przyjmowane są do 31 marca 2023.** Szczegóły: <http://www.ptnp.org.pl/index.php/pl/aktualnosci/zg-ptnp/1213-konkurs-na-najlepsza-prace-doktorska-edycja-2022>

Instytut Studiów Międzynarodowych oraz Rada Dyscypliny Naukowej Nauk o Bezpieczeństwie ogłosiły **konkurs na najlepszą pracę dyplomową - licencjacką i magisterską z obszaru nauk o bezpieczeństwie**. Praca powinna być obroniona najpóźniej do 30 września 2023 i musi uzyskać podczas obrony ocenę bardzo dobrą. **Pracę zgłasza promotor, w uzgodnieniu z autorem, najpóźniej do 5 października 2023.** W konkursie oceniane będą: oryginalny i nowatorski charakter pracy, warsztat metodologiczny, układ pracy i strona formalna, warunki stylistyczne i językowe, poprawność analizy i formułowanych wniosków, dobór i jakość źródeł bibliograficznych.

Ruszyła XX. edycja konkursu **„Wrocławska Magnolia”**. Konkurs skierowany jest do absolwentów uczelni, których prace magisterskie, obronione w roku akademickim 2021/2022, uzyskały co najmniej ocenę dobrą oraz poruszają problematykę z zakresu poprawy szeroko pojętej jakości życia wrocławian. **Zgłoszenia uczestników należy przekazać do 14 kwietnia 2023.** Informacje i wymagane dokumenty:

<https://www.wroclaw.pl/akademicki-wroclaw/o-konkursie-wroclawska-magnolia>

Spotkanie z Konsulem Generalnym Niemiec

foto: Michał Tomiczek

Spotkanie odbyło się w Konsulacie Generalnym RFN Wrocławiu

Studentki i studenci Zarządzania Projektami Społecznymi uczestniczyli w spotkaniu z Konsulem Generalnym Niemiec **Martinem Kremerem**. Było ono okazją do rozmów nie tylko na temat *savoir-vivre'u*, ale także o codziennej pracy konsulatu oraz pomyśle powołania rady młodzieżowej, która dyskutowałaby o aktualnych tematach polsko-niemieckich.

foto: Michał Tomiczek

W trakcie spotkania rozmawiano m.in. o pomyśle powołania rady młodzieżowej

Strona bez napiętej struny

Dr **Eli Orner Kramer**, prof. UWr z Instytutu Filozofii został nominowany do tytułu "Osobowość Roku 2022" w plebiscycie „Gazety Wrocławskiej”. To samo wyróżnienie otrzymała dr hab. **Barbara Pabjan** z Instytutu Socjologii. Oboje w kategorii „Nauka”. Gratulujemy! Te nominacje to dla nas oczywista oczywistość.

fot. IF

Dr **Bartłomiej Łódzki** z Instytutu Studiów Międzynarodowych i dr hab. **Lucyna Szot**, prof. UWr z Instytutu Politologii zostali powołani do kapitały konkursu Dobry Dziennikarz 2022, organizowanego przez Instytut Dyskursu i Dialogu. Nie są to czasy łatwe dla dziennikarstwa, więc tym bardziej nas cieszy, że nasz wydział może być reprezentowany przez tak cennych fachowców.

Dlaczego nas nie dziwi, że dr **Marcin Sienkiewicz** z Instytutu Studiów Międzynarodowych otrzymał wyróżnienie za zaangażowanie w pracę grup roboczych Porozumienia Sektorowego na rzecz gospodarki wodorowej? I to z rąk sekretarza stanu i pełnomocnika rządu ds. odnawialnych źródeł energii Ireneusza Zyski? Bo jego wkład merytoryczny w prace w zakresie przyszłej organizacji obrony i wyceny wodoru odnawialnego jest dla większości z nas nieosiągalny. Kto nie wierzy, może sięgnąć do najnowszego raportu Dolnośląskiego Instytutu Studiów Energetycznych, współautorstwa dr Sienkiewicza, i poczytać o tym, jak gaz stał się zakładnikiem geopolityki.

fot. ISM

Kto poprowadzi zajęcia w Szkole Tutorów Akademickich (STA), utworzonej na Uniwersytecie Wrocławskim? Celem STA jest wspieranie procesu podnoszenia jakości dydaktyki akademickiej i szkolnej. W skład zespołu Szkoły wchodzi doświadczeni praktycy i aktywni badacze, kierownicy zespołów, koordynatorzy projektów, inspirujący do działań popularyzatorzy nauki. A skoro tak, to nie może w tym gronie zabraknąć dra **Pawła Wróblewskiego** z Instytutu Filozofii, który poprowadzi zajęcia „Filozofia w tutoring”.

Dr **Kamil Glinka** z Instytutu Politologii został partnerem w projekcie “Strengthening the European integration of academic networks in V4 and EP/Western Balkans”, kierowanym przez European University Institute (EUI) we Florencji i finansowanym ze środków International Visegrad Fund w ramach Visegrad+ Grants. Czy ktoś już tak ma, że jak myśli o V4 i grantach, to myśli: Kamil?

fot. IS

Czas na deser. Duma nas rozpiera, ponieważ - jako jedyny socjolog w Polsce - dr hab. **Adam Mrozowski**, prof. UWr z Instytutu Socjologii, został nominowany do stypendium Polsko-Amerykańskiej Komisji Fulbrighta. Spędzi sześć miesięcy w Industrial and Labor Relations School, Cornell University (USA), pracując wspólnie z prof. Virginią Doellgast nad projektem “Innovation, control, resistance: workers’ responses to socio-economic and (post-)pandemic crises”, realizując badania z udziałem pracowników logistyki i ochrony zdrowia. Skoro jesteśmy tacy dumni, to dlaczego piszemy o tym dopiero na stronie 22? Cóż, będziemy tęsknić za profesorem, ale... wiemy, że zwolni się jedno miejsce na parkingu dla roweru. A wiosna już przyszła ;-)

Python już nie taki groźny

fot. IS

Kto wytrwał, ten wie ;-) szkolenie z wykorzystania języka programowania Python w naukach społecznych - to już brzmi groźnie. Ale nam się udało, 30 godzin z **Szymonem Górką** i wiemy nieco więcej. Dziękujemy też Wam, **Mateusz Karolak**, **Piotr Sula**, **Kamil Błaszczński** i **Mateusz Zieliński**, że się Wam chciało to dla nas zorganizować.

PS
Stojaki na rowery od miasta Wrocław już są!
Już, znaczy po ponad roku czekania ;-)

fot. WNS

Zostawiliśmy Wam i Nam nieco miejsca na komentarze własne w sprawie wysokości podwyżek w szkolnictwie wyższym

NAUKA PORUSZA! Czyli... XXVI Dolnośląski Festiwal Nauki przed nami!

Tegoroczne hasło nawiązuje do Roku Mikołaja Kopernika i tematy z tym związane będą motywem przewodnim tegorocznej edycji. Biuro Dolnośląskiego Festiwalu Nauki rozpoczęło zbieranie zgłoszeń do programu.

Festiwal odbędzie się w dniach:

Interaktywne pokazy w szkołach: 12-15 września

Edycja wrocławska: 16-22 września, w tym:

- * Miasteczko Naukowe wraz z Inauguracją 16 września w godz. 10-16 (Uniwersytet Medyczny im. Piastów Śląskich we Wrocławiu, Wydział Farmacji, ul. Borowska 211)
- * Imprezy organizatorów i współorganizatorów: 16-22 września
- * Dolnośląska Noc Naukowców: 22 września, od godz. 17.00

Edycja regionalna 26.09-27.10, w tym:

- ♦ Legnica 26-27.09
- ♦ Dzierżoniów 28-29.09
- ♦ Głogów 2-4.10
- ♦ Bystrzyca Kłodzka 5-6.10
- ♦ Jelenia Góra 9-10.10
- ♦ Ząbkowice Śląskie 10-12.10
- ♦ Lubin-Polkowice 17-18.10
- ♦ Bolesławiec 19-20.10
- ♦ Zgorzelec 21-24.10
- ♦ Wałbrzych 23-27.10

Informacje dodatkowe dotyczące wydarzeń:

Miasteczko Naukowe - wzorem odbywającego się przez kilka lat Parku Wiedzy (Promenada Staromiejska przy Teatrze Lalek) organizatorzy chcą połączyć prezentacje uczelni z uroczystą Inauguracją Festiwalu. W sobotę 16 września na terenie UMW przy ul. Borowskiej planowana jest organizacja stoisk z pokazami, warsztatów oraz kilku wykładów przygotowanych przez wrocławskie uczelnie i współorganizatorów.

Dolnośląska Noc Naukowców – to inicjatywa pilotażowa; organizatorzy chcą sprawdzić, czy znajdą się osoby chętne do przygotowania spotkań w piątkowe popołudnie i wieczór oraz czy Dolnoślązacy będą uczestniczyć w tych spotkaniach. Dlatego zachęcają pracowników uczelni i współorganizatorów, a także instytucje w miastach regionu do wzięcia udziału w próbnej wersji Nocy. Jeśli inicjatywa się powiedzie, to organizatorzy chcą pozyskać środki z Komisji Europejskiej na organizację tego wydarzenia w kolejnym roku.

Interaktywne pokazy w szkołach – to projekt finansowany przez Urząd i polega na przeprowadzeniu zajęć bezpośrednio w placówkach szkolnych (podstawowych i ponadpodstawowych). Prowadzony jest wspólnie z Departamentem Edukacji Urzędu Miejskiego Wrocławia.

Zajęcia dla dzieci z Kliniki Transplantacji Szpiku, Onkologii i Hematologii Dziecięcej „Przylądek Nadziei” - organizatorzy poszukują chętnych osób do przeprowadzenia zajęć, podkreślając, że specyfika kliniki wyklucza np. użycie jakichkolwiek materiałów organicznych.

TERMINY:

Edycja Regionalna: do 31.03

Wrocław: do 12.04

Formularz zgłoszenia imprezy można wypełnić na stronie DFN <https://www.festiwal.wroc.pl/formularz-zgloszeniowy/>

Wypełniony i pobrany formularz należy, jak do tej pory, przesłać do wydziałowego koordynatora, który zbiorcze zestawienie wszystkich zgłoszeń przesyła do Biura DFN. Można też zgłosić się, jak w poprzednich edycjach, czyli za pośrednictwem wydziałowego koordynatora, wysyłając mu wypełniony plik - w przypadku WNS plik (formularz zgłoszenia) zostanie udostępniony w grupie pracowniczej na platformie MT

Koordynatorka WNS: Małgorzata Alberska malgorzata.alberska@uwr.edu.pl

Biuletyn przygotowany przez zespół w składzie (w kolejności alfabetycznej): Justyna Arendarska, Olga Grajek, Urszula Lisowska, Małgorzata Madej, Karol Morawski, Marlena Piotrowska, Barbara Szczepańska, Paula Wiśniewska, Paweł Wróblewski, Katarzyna Zalas-Kamińska.

Współpraca: Mariusz Pandura, Weronika Wojciech, Biuro Komunikacji UWr (foto).

Dziękujemy wszystkim pracownikom WNS, którzy przyłączyli się do powstania tego wydania Biuletynu.